

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

30. november 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 3. december 2004 – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 7. december 2004 – vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Anders Fogh Rasmussen

29. november 2004
12 CHM

Samlet aktuelt notat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 7. december 2004

1. (Evt.) Stabilitets- og Vækstpagten -
Statistik for offentlige finanser i Grækenland side 3
2. Kommissionens og ECB's konvergensrapporter for 2004
KOM(2004) 690, SEC(2004)1268 side 7
3. De finansielle perspektiver for 2007-2013
KOM(2004) 101, KOM(2004) 487 og KOM(2004) 498 side 11
4. Finansielle tjenesteydelser
 - a) Direktiv om kapitalkrav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (Basel II)
KOM(2004) 486 side 15
 - b) Direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og koncernregnskaber
KOM(2004) 177 side 28
 - c) (Evt.) Finansiell regulering, tilsyn og stabilitet side 37
5. Bekæmpelse af terrorisme/hvidvaskning
 - a) EU's Strategi side 39
 - b) Direktiv om hvidvaskning af penge
KOM(2004) 448 side 41
6. Kommissionens rapport vedrørende alkoholafgifter
KOM(2004) 223 side 46
7. Moms
 - a) Direktiv om nedsat moms
KOM(2003) 397 side 55
 - b) Direktiv om grænseoverskridende salg af tjenesteydelser til erhvervskunder
KOM(2003) 822 side 67

- c) (Evt.) Generalisering af visse momsundtagelser side 77
- 8. Rapport fra adfærdskodeksgruppen (**a-punkt**) side 79
- 9. Direktiv om fusionsskat
KOM(2003) 613 side 83
- 10. Bedre regulering - opfølgning på fælles initiativ
om reform af reguleringen side 92
- 11. Forlængelse af mandat for EU Joint Transfer Pricing
Forum (**a-punkt**) side 97

Dagsordenspunkt 1: Stabilitets- og Vækstpagten - Statistik for offentlige finanser i Grækenland

Baggrund

Grækenlands offentlige budgetunderskud for 2003 blev i Kommissionens økonomiske prognose fra april 2004 opgjort til 3,0 pct. af BNP, men blev efter konsultationer mellem de græske myndigheder og Eurostat i maj 2004 revideret til 3,2 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Kommissionens prognose skønnede endvidere, at underskuddet ville overskride 3-procentsgrænsen i 2004.

ECOFIN vedtog derfor på rådsmødet den 5. juli 2004 på grundlag af henstillinger fra Kommissionen

- en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, jf. Traktatens artikel 104.6
- en Rådshenstilling til Grækenland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Rådshenstillingen til Grækenland anbefaler flg.:

- de græske myndigheder bør bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt og senest i 2005 (d.v.s. året efter Rådets konstatering af det uforholdsmæssigt store underskud i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten). Rådet fastlægger en frist til den 5. november 2004 (4 måneder efter henstillingen) for den græske regerings iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger;
- med henblik på at sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres senest i 2005, bør de græske myndigheder iværksætte budgetkorrigerende foranstaltninger, hovedsageligt af strukturel karakter, der svarer til 1 pct. af BNP akkumuleret i 2004 og 2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år;
- de græske myndigheder bør endvidere sikre, at den offentlige bruttogæld mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien på 60 pct. af BNP med tilfredsstillende hastighed, og være særlig opmærksom på faktorer udover nettolåntagningen, som bidrager til ændringer i gældens niveau;
- de græske myndigheder bør snarest forbedre indsamlingen og behandlingen af data vedr. offentlige finanser med henblik på at udbedre de alvorlige mangler, som har vist sig på dette område.
- Rådet opfordrer endvidere de græske myndigheder til at sikre at konsolideringen i retning af et mellemfristet budget tæt på balance eller i overskud fortsætter gennem en reduktion af det konjunkturrensede underskud med mindst 0,5 pct. af BNP per år, efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

Rådshenstillingen blev offentliggjort efter aftale med den græske regering.

I forbindelse med EU-landenes indberetninger om offentlige finanser til Kommissionen og Eurostats verificering og offentliggørelse af landenes budgetstatistik for 2000-2003 den 23. september 2004, blev det græske underskud for 2003 revideret til 4,6 pct. af BNP, mens underskuddene for 2000, 2001 og 2002 ligeledes blev revideret, til hhv. 4,1, 3,7 og 3,7 pct. af BNP, jf. tabel 1.

Tabel 1: Grækenlands budgetsaldo og gæld, 2000-2006

Pct. af BNP	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	Notifikationer				Kommissionens prognose		
Budgetsaldo							
Opgørelse/skøn nu ¹	-4,1	-3,7	-3,7	-4,6	-5,5	-3,6	-3,0
Opgørelse/skøn før ²	-2,0	-1,4	-1,4	-3,0/-3,2*	-3,2	-2,8	
Gæld							
Opgørelse/skøn nu ¹	114,0	114,7	112,5	109,9	112,2	111,9	110,2
Opgørelse/skøn før ²	106,2	106,9	104,7	103,0	102,8	101,7	

1: Tal for 2000-2003 stammer fra notifikationerne af 1. september 2004. Skøn for 2004-2006 stammer fra Kommissionens prognose af 26. oktober 2004.

2: Tal for 1997-2003 stammer fra tidligere opgørelser til og med notifikationerne af 1. marts 2004 (*:2003-underskuddet blev revideret fra 3,0 til 3,2 pct. af BNP den 7. maj 2004). Skøn for 2004-2006 stammer fra Kommissionens prognose af 7. april 2004.

I opfølgning på ECOFIN den 21. oktober blev der i samarbejde mellem Eurostat og de græske myndigheder gennemført en revision af budgettallene for 1997-1999. I forbindelse med ECOFIN den 16. november blev det annonceret, at revisionen viser, at Grækenland i alle årene 1997-1999 havde underskud på over 3 pct. af BNP og gældskvoter, der ligeledes var højere end hidtil opgjort (der foreligger endnu ikke offentliggjorte endelige tal).

ECOFIN vedtog rådskonklusioner om Grækenland, der anfører, at beslutningen om Grækenlands optagelse i euroen i juni 2000 blandt andet var baseret på statistiske data fra de græske myndigheder, som var blevet valideret af Eurostat. Ministrene anerkendte, at en del af revisionerne reflekterer usikkerhederne knyttet til overgangen til det nye nationalregnskabssystem ESA95, der blev implementeret i forbindelse med indberetningerne af marts 2000.

ECOFIN annoncerede, at man snarest og på grundlag af en henstilling fra Kommissionen vil vurdere situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, og opfordrede de græske myndigheder til at leve op til deres forpligtelser i relation til proceduren. ECOFIN annoncerede endelig, at man vil vende tilbage til spørgsmålet om årsager til statistikrevisionen og mulige tiltag for at forhindre fremtidige gentagelser af sagen.

Indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet den 7. december 2004 at have en drøftelse på grundlag af en orientering fra Kommissionen om årsagerne til revisionen af statistikken for offentlige finanser i Grækenland. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke oplysninger om Kommissionens undersøgelser af spørgsmålet om årsager til statistikrevisionen. ECOFIN vil eventuelt efter en foreløbig drøftelse vende tilbage til spørgsmålet med henblik på endelige konklusioner ved et kommende rådsmøde.

På et kommende rådsmøde – efter afslutningen af spørgsmålet om årsager til statistikrevisionen – ventes ECOFIN at behandle spørgsmålet om den videre håndtering af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, herunder det forhold, at det faktiske underskud for 2003 på 4,6 pct. af BNP er større end det skønnede underskud på 3,2 pct. af BNP, som lå til grund for Rådets henstilling af 5. juli 2004, samt Grækenlands opfølgning på henstillingen i form af budgettiltag med henblik på at sikre et underskud på under 3 pct. af BNP senest i 2005.

Kommissionen har oplyst, at man overvejer mulighederne for en traktatkrænkelsesprocedure over for Grækenland som følge af manglende overholdelse af EU-reguleringen vedrørende budgetstatistik (forordning 3605/93 om indberetninger angående offentlige finanser og nationalregnskabssystemet ESA95).

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af Traktaten samt Stabilitets- og Vækstpagten, hvorefter medlemslandene er forpligtet til at undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud. Drøftelser vedrørende gennemførelsen af de fælles regler for finanspolitik må nødvendigvis gennemføres på fællesskabsniveau. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Spørgsmålet om årsager til revisionen af statistikken for offentlige finanser i Grækenland har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Iværksættelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for Grækenland i form af Rådets henstilling under artikel 104.7 blev forud for ECOFIN den 5. juli 2004 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg. Dagsordenspunktet om EU-landenes notifikationer vedrørende offentlige finanser, herunder revisioner af Grækenlands budgettal for 2000-2003, blev forud for ECOFIN den 21. oktober 2004 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. orientering. Dagsordenspunktet om statistik for offentlige finanser i Grækenland, herunder i peri-

oden 1997-1999, blev forud for ECOFIN den 16. november 2004 forelagt
Folketingets Europaudvalg m.h.p. orientering.

Dagsordenspunkt 2: Kommissionens og ECB's konvergensrapporter for 2004

Baggrund

I henhold til Traktaten, art. 122.2, skal Den Europæiske Centralbank (ECB) og Kommissionen rapportere til Rådet om de fremskridt lande med en dispensation overfor ØMU's tredje fase har gjort med hensyn til den nationale lovgivnings overensstemmelse med Traktaten og statuten for Den Europæiske Centralbank og Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) samt den opnåede grad af holdbar konvergens. På den baggrund udarbejder Den Europæiske Centralbank og Kommissionen hver en konvergensrapport, som vurderer, hvorledes status for EU-medlemsstaterne med en dispensation er i forhold til ovennævnte kriterier. Disse konvergensrapporter udarbejdes minimum med to års mellemrum eller på anmodning fra en medlemsstat.

Lande med en dispensation udgøres af de ti nye medlemslande samt Danmark, Storbritannien og Sverige. Danmark og Storbritannien har en særlig status, som følge af forbeholdene overfor ØMU's tredje fase. På grund af disse forbehold er Danmark og Storbritannien således ikke genstand for en evaluering af ECB og Kommissionen i deres respektive konvergensrapporter.

Indhold

I forbindelse med, at der skulle udarbejdes konvergensrapport for Sverige, er lejligheden ligeledes anvendt til at udarbejde konvergensrapporter for de ti nye medlemslande. De 11 lande, som vurderes i ECB's og Kommissionens konvergensrapporter er Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Sverige, Tjekkiet og Ungarn.

De 11 lande skal på baggrund af Traktaten, art. 121.1, vurderes på fem kriterier, hhv. (1) den nationale lovgivnings overensstemmelse med Traktaten og statuten for Den Europæiske Centralbank og Det Europæiske System af Centralbanker, (2) prisstabilitet, (3) den offentlige budgetposition (inkluderer både vurdering af budgetsaldoen og den offentlige gæld), (4) valutakursstabilitet og (5) det langsigtede renteniveau.

Graden af de 11 landes konvergens i forhold til de ovennævnte fem kriterier varierer en del, jf. tabel 1.

Tabel 1: Graden af konvergens i medlemslande med en undtagelse

	Retlig kom- patibilitet sep. 2004*	Inflation, sep. 2004	Off. bud- getsaldo, pct. af BNP, 2003	Off. gæld, pct. af BNP, 2003	Rentekon- vergens, lang rente, sep. 2004	Valuta- kursstabili- tet, ERM2 i min. to år
Cypern	nej	2,1	-6,4	70,9	5,2	nej
Estland	nej	2,0	3,1	5,3	4,6**	nej***
Letland	nej	4,9	-1,5	14,4	5,0	nej
Litauen	nej	-0,2	-1,9	21,4	4,7	nej***
Malta	nej	2,6	-9,7	71,1	4,7	nej
Polen	nej	2,5	-3,9	45,4	6,9	nej
Slovakiet	nej	8,4	-3,7	42,6	5,1	nej
Slovenien	nej	4,1	-2,0	29,4	5,2	nej***
Sverige	nej	1,3	0,3	52,0	4,7	nej
Tjekkiet	nej	1,8	-12,6	37,8	4,7	nej
Ungarn	nej	6,5	-6,2	59,1	8,1	nej

Anm.: Tal mærket med fed skrift indikerer, at det pågældende land opfylder konvergenskravet.

* Retlig kompatibilitet i forhold til Traktatens art. 108 og 109.

** Bankers udlånsrente er anvendt. Der eksisterer ikke en lang rente i Estland.

*** Estland, Litauen og Slovenien har deltaget i ERM II siden 28. juni 2004.

Kilde: Kommissionens konvergensrapport, 2004.

Kravet om retlig kompatibilitet indebærer at landenes centralbanklovgivning skal være i overensstemmelse med art. 108 (vedrører ECB's og nationale centralbankers uafhængighed) og 109 (vedrører tilpasning af national lovgivning om centralbanker) i Traktaten samt statuten for ECB og ESCB. Lovgivningen i Slovakiet og Sverige er ikke fuldt ud i overensstemmelse hverken med art. 108 og 109 i Traktaten eller statuten for ECB og ESCB. I de resterende ni lande er lovgivningen ikke fuldt ud i overensstemmelse med Traktatens art. 109 samt statuten for ECB og ESCB. Ingen af de elleve lande opfylder således kravet om retlig kompatibilitet.

Kriteriet om prisstabilitet indebærer, at landenes gennemsnitlige inflationsstakt, betragtet i en periode på et år før undersøgelsen, ikke må overstige inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Inflationskriteriet i august 2004, der ligger til grund for rapporten, er således på 2,4 pct., beregnet ud fra inflationen i Danmark (1,0 pct.), Finland (0,4 pct.) og Sverige (1,3 pct.) plus 1,5 procentpoint. Af de elleve lande opfylder Cypern, Estland, Sverige og Tjekkiet kriteriet om prisstabilitet. Litauen der har deflation på 0,2 pct. opfylder ikke kriteriet om prisstabilitet, da dette implicit forudsætter, at der skal være tale om positive prisændringer.

Kriteriet om den offentlige budgetposition inkluderer to elementer, hhv. den offentlige budgetsaldo og den offentlige gæld.

Konvergenskriteriet for den offentlige budgetsaldo indebærer, at medlemsstaterne ikke må have et budgetunderskud, der overstiger 3 pct. af BNP. I 2003 opfyldte fem lande dette kriterium, hhv. Estland, Letland, Litauen, Slovenien og Sverige, jf. tabel 1. De resterende seks lande overskred referenceværdien på 3 pct. af BNP, hvorfor proceduren om uforholdsmæssigt store underskud er indledt overfor de resterende lande. Disse lande har pga. særlige omstændigheder fået dispensation fra de almindelige frister for korrektion af uforholdsmæssige underskud. Cypren skal således korrigeres sit underskud i 2005, Malta i 2006, Polen og Slovakiet i 2007 og Tjekkiet og Ungarn i 2008.

Med hensyn til den offentlige gæld i pct. af BNP er det kun Cypren og Malta, der overskrider referenceværdien på 60 pct. af BNP, hhv. med en gæld i pct. af BNP på 70,9 og 71,1, jf. tabel 1. Med en offentlig gæld i 2003 på 59,1 pct. af BNP holder Ungarn sig akkurat indenfor referenceværdien mens de syv resterende lande har en sikkerhedsmargin på mellem 8 og knap 55 pct.point i forhold til referenceværdien på 60 pct. af BNP.

Rentekonvergenskriteriet indebærer, at en medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end to procentpoint. Rentekriteriet i august 2004 er således bestemt udfra renteniveaut i Danmark, Finland og Sverige og ligger på 6,4 pct. Med et renteniveau på hhv. 6,9 pct. og 8,1 pct. opfylder Polen og Ungarn ikke rentekriteriet. Estland udgør et særligt tilfælde, da der ikke udstedes langfristede statsobligationer i landet, hvorfor der i stedet er beregnet en rente udfra bankernes udlånsrente. Det gennemsnitlige renteniveau i Estland er på basis heraf beregnet til 4,6 pct. På baggrund af renteutviklingen og landets lave gæld vurderer Kommissionen, at Estland opfylder det langsigtede rentekriterium. De resterende otte lande opfylder alle rentekriteriet.

Kriteriet om valutakursstabilitet indebærer, at landene skal være medlem af ERM II i mindst to år, indenfor hvilke valutakursen i henhold til Traktaten skal have befundet sig indenfor udsvingsgrænserne. Særligt må valutakursen ikke depreciere overfor euroen indenfor to år før optagelse i eurosamarbejdet. Estland, Litauen og Slovenien har deltaget i ERM II siden 28. juni 2004, og har i perioden siden haft stabile valutakurser i forhold til euroen. De resterende otte lande deltager endnu ikke i ERM II. Da kravet om valutakursstabilitet betinger deltagelse i ERM II i mindst to år, opfylder ingen af medlemslandene dette kriterium.

Kommissionen konkluderer, at ingen af de 11 medlemsstater opfylder kriterierne for at ophæve deres status som 'medlemsstat med en dispensation'.

Den Europæiske Centralbank vurderer derudover, at den finanspolitiske konsolidering generelt har været for langsom, og at flere af landene endnu ikke har opnået en økonomisk situation, der er holdbar på mellemfristet sigt. Særligt i forhold til kriteriet om den budgetmæssige position har flere af landene behov for yderligere finanspolitisk konsolidering for at opfylde Stabilitets- og vækstpagtens krav om en budgetsaldo tæt på balance eller i overskud på mellemfristet sigt, og ikke blot sigte mod at opfylde referencerværdien for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier, traktatens bestemmelser om finanspolitik samt Stabilitets- og Vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Kommissionen og ECB fremlægger konvergensrapporter i henhold til Traktaten mhp. at vurdere, hvilke fremskridt medlemsstater med en dispensation har gjort både mht. at få bragt national lovgivning i overensstemmelse med Traktaten og opnå en høj grad af holdbar konvergens. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 3: De finansielle perspektiver for 2007-2013

Baggrund

KOM(2004) 101 final, KOM(2004) 487 final og KOM(2004)498 final

Flerårige finansielle rammer - også kaldet finansielle perspektiver - er EU's flerårige budgetlofter. De startede med Delors I og II-pakkerne for hhv. 1988-1992 og 1994-1999, og de nuværende lofter fra Berlin-aftalen gælder for 2000-2006. De flerårige rammer er et instrument til at kombinere planlægningsikkerhed med budgetdisciplin og politiske reformer. De finansielle perspektiver vedtages som en samlet pakke med enighed i DER. Efterfølgende forhandles med Europa-Parlamentet om de nødvendige indrømmelser for dets accept heraf.

Kommissionens udsendte en meddelelse af 10. februar 2004 som siden er blevet fulgt op af en uddybende meddelelse i juli samt et konkret forslag til ny interinstitutionel aftale om de finansielle perspektiver. Endvidere vedtog Kommissionen den 14. juli og 29. september en række forslag til retsakter vedrørende nye flerårige finansielle perspektiver for 2007-2013, der supplerer og uddyber indholdet af forslaget. Retsakter vedrørende bl.a. retlige og indre anliggender, forskning & udvikling samt innovation er endnu ikke fremlagt, men forventes fremlagt i starten af 2005.

Under det nederlandske formandskab har sagen været drøftet regelmæssigt i GAERC, der er ansvarlig for dagsorden 2007-processen, og i ECOFIN, som har en særlig interesse for sagen. Der er fortsat tale om indledende drøftelser og afklaring af indholdet af de omfattende forslag. Realitetsforhandlinger er ikke påbegyndt. Rådets flerårige arbejdsplan forudsætter afslutning af forhandlingerne i juni 2005, men det er usikkert, om der vil være reel politisk vilje her til.

På mødet den 7. december forventes en præsentation fra formandskabet af status for drøftelserne. Dette forventes at tage udgangspunkt i en kommende formandskabsrapport som er under udarbejdelse til Det Europæiske Råd den 17. december sammen med udkast til principper og retningslinier som efter planen skal vedtages på det Europæiske Råd.

Indhold

Kommissionens kernepunkter for dagsorden 2007 er en udvikling af EU baseret på tre grundpiller:

- EU skal skabe flere og bedre job gennem større og bæredygtig vækst.
- EU skal sikre borgerne et område præget af frihed, retfærdighed og sikkerhed.
- EU skal have en stærk global rolle, der afspejler Europas politiske og økonomiske tyngde.

Kommissionen foreslår de samlede udgifter væsentligt forøget med en gennemsnitlig årlig realvækst i forpligtelser¹ i perioden 2006-2013 i størrelsesordenen 4 pct. og ca. 3 pct. i betalinger, jf. tabel 1 og bilag 1. Det betyder, at udgifterne som andel af den samlede økonomi (BNI) forventes at være voksende for både forpligtelser og betalinger.

Tabel 1: Faktiske udgifter, gældende (2006) og foreslåede lofter (2007 og 2013)

Mia. euro 2004-priser						
Faktiske udgifter i 2003	91 mia. euro / 0,98 % af BNI					
	2006		2007		2013	
Årlig realvækst i BNI = 2,3%	Mia.	% af BNI	Mia.	% af BNI	Mia.	% af BNI
Loft for EU's budget. Forpligtelser ¹	121	1,13	134	1,23	158	1,27
Loft for EU's budget. Betalinger ¹	115	1,07	125	1,15	143	1,15

1. Tallene for 2006 er justeret for at sikre sammenligneligheden, bl.a. som følge af forslag om at ind-budgettere Den Europæiske Udviklingsfond og Solidaritetsfonden.

Det er de faktiske udgifter, der er bestemmende for EU-landenes bidrag til det fælles budget. Disse ligger traditionelt betydeligt under udgiftslofterne. Alle udgiftslofter ligger desuden traditionelt betydeligt under det samlede årlige loft på 1,24 pct. af BNI for betalinger som EU maksimalt kan opkræve i finansiering (egne indtægter). Dette loft har derfor historisk ikke haft praktisk relevans for fastlæggelsen af EU's udgifter og skatteopkrævningen til finansiering heraf.

Ifølge Kommissionens forslag vil de største enkelte udgiftsområder fortsat være den fælles landbrugspolitik og samhørighed (strukturfonde mv.), om end den fælles landbrugspolitik andel vil være faldende, særligt som andel af BNI. Udgifterne til den fælles landbrugspolitik (søjle I) forventes således at falde fra i 2006 0,42 pct. af BNI til 0,34 pct. af BNI i 2013, inklusiv udgifter som følge af optagelse af Rumænien og Bulgarien. Samhørighedspolitikken derimod foreslås at stige med godt 30 pct. fra 2006-2013 fra at udgøre ca. 0,35 pct. af BNI til ca. 0,46 pct. af BNI. Kommissionens foreslåede finansielle rammer fremgår mere detaljeret af bilag 1, idet der for nærmere beskrivelse henvises til aktuelt notat forud for mødet i Rådet for generelle anliggender den 22. november.

På indtægtssiden foreslår Kommissionen en fastholdelse af de nuværende egne indtægter i form af traditionelle egne indtægter fra told- og landbrugsafgifter, momsbidrag samt bidrag som andel af medlemslandenes BNI. BNI-bidraget udgør ca. ¾ af de samlede indtægter. Den eksisterende UK-rabat foreslås er-

¹ Forpligtelser vil stige de tilsagn om bevillinger, EU kan afgive et givet budgetår, mens betalingsbevillinger vil stige de konkrete udbetalinger, EU kan foretage et givet budgetår.

stattet af en generel rabat-mekanisme. Denne indebærer refusion af 2/3 af nettounderskud (dvs. forskellen på det enkelte lands indbetalinger og anslåede udbetalinger fra EU) som overstiger en fastsat tærskelværdi på 0,35 pct. af BNI. Hertil kommer en overgangsordning for UK. Der foreslås et loft på maksimalt 7,5 mia. euro samlet rabat om året. Alle lande skal betale til rabatterne. Der henvises til fremsendt grundnotat til Folketinget den 2. september.

Formandskabet har oplyst, at man på ECOFIN den 7. december ønsker en statusdrøftelse på baggrund af en kommende formandskabsrapport og udkast til principper og retningslinier som oplæg til Det Europæiske Råd den 17. december. Der forventes ikke vedtaget konklusioner på mødet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau, og det er derfor i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

De statsfinansielle konsekvenser skønnes potentielt meget betydelige, men på det foreliggende grundlag kan der dog ikke gives et præcist skøn over de samlede konsekvenser. Mere konkrete skøn må afvente større klarhed over forhandlingernes mulige udfald.

Høring

Kommissionens meddelelse af 10. februar 2004 har været i ekstern høring. De enkelte programmer vil i nødvendigt omfang blive sendt i høring af de ressortansvarlige ministerier.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har tidligere modtaget aktuelt notat om sagen, senest forud for rådsmødet for økonomi- og finansministre den 16. november 2004, rådsmødet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser den 22. november 2004 samt rådsmødet for landbrug og fiskeri den 19. juli 2004.

Bilag 1. Kommissionens forslag til udgiftsrammer for EU's budget¹

Mio. euro, 2004-priser	2006 Andel / BNI	2006 ²	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013 andel / BNI	Vækst 2006- 2013
1. Bæredygtig vækst	0,44%	46.621	58.735	61.875	64.895	67.350	69.795	72.865	75.950	0,60%	63%
- 1a. Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse	0,08%	8.791	12.105	14.390	16.680	18.965	21.250	23.540	25.825	0,21%	194%
- Uddannelse	0,01%	650	1.149	1.281	1.465	1.650	1.894	2.138	2.390	0,02%	268%
- Forskning	0,05%	5.256	6.325	7.525	8.750	9.950	11.175	12.375	13.600	0,11%	159%
- Transeuropæiske net	0,01%	1.175	1.675	2.200	2.725	3.250	3.775	4.275	4.800	0,04%	309%
- Vækstfonden	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0,01%	-
- Andet, inkl. Administration	0,02%	1.711	1.956	2.384	2.740	3.115	3.406	3.752	4.035	0,03%	136%
- 1b. Samhængighed for vækst og beskæftigelse	0,35%	37.830	46.630	47.485	48.215	48.385	48.545	49.325	50.125	0,40%	33%
- Støtte til mindre udviklede regioner (mål 1)	0,27%	28.608	34.723	36.039	37.249	37.947	38.657	39.355	40.074	0,32%	40%
- Regional udvikling (mål 2)	0,07%	6.989	9.818	9.241	8.641	8.027	7.396	7.391	7.385	0,06%	6%
- Støtte til europæiske territorielt samarbejde (mål 3)	0,02%	1.975	1.791	1.888	1.989	2.050	2.111	2.177	2.245	0,02%	14%
- Andet, inkl. administration	0,00%	259	295	314	335	357	376	399	419	0,00%	62%
2. Forvaltning af naturressourcer	0,52%	56.015	57.180	57.900	58.115	57.980	57.850	57.825	57.805	0,46%	3%
- Fælles landbrugspol. (søjle I)	0,41%	43.735	43.500	43.673	43.354	43.034	42.714	42.506	42.293	0,34%	-3%
- Landdistriktsudvikling	0,10%	10.544	11.759	12.235	12.700	12.825	12.952	13.077	13.205	0,10%	25%
- Fiskeri	0,01%	909	1.025	1.050	1.075	1.100	1.100	1.125	1.125	0,01%	24%
- Miljø	0,00%	228	237	254	271	284	297	311	325	0,00%	43%
- Andet, inklusiv adm.	0,01%	599	659	688	715	737	787	806	857	0,01%	43%
3. Borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed	0,02%	2.342	2.570	2.935	3.235	3.530	3.835	4.145	4.455	0,04%	90%
- Frihed, sikkerhed og retfærdighed	0,00%	479	701	961	1.221	1.481	1.741	2.001	2.261	0,02%	372%
- Borgerskab, sundhed, forbrugerbeskyt., kultur, adm. mv.	0,01%	901	927	1.050	1.108	1.161	1.223	1.291	1.357	0,01%	51%
- Europæiske Solidaritetsfond	0,01%	961	942	924	906	888	871	853	837	0,01%	-13%
4. EU som global partner³	0,11%	11.232	11.280	12.115	12.885	13.720	14.495	15.115	15.740	0,12%	40%
- EU og dets naboer	0,04%	4.010	2.750	3.020	3.336	3.678	4.101	4.425	4.748	0,04%	18%
- EU som udviklingspartner (inkl. EUF)	0,04%	4.244	5.096	5.708	5.975	6.279	6.428	6.531	6.645	0,05%	57%
- EU som en global aktør	0,01%	984	1.260	1.300	1.376	1.516	1.594	1.667	1.728	0,01%	76%
- Lånegarantier og nødreserver	0,00%	442	442	442	442	442	442	442	442	0,00%	0%
- Andet, inkl. Administration	0,01%	1.552	1.732	1.645	1.756	1.805	1.930	2.050	2.177	0,02%	40%
5. Administration⁴	0,03%	3.436	3.675	3.815	3.950	4.090	4.225	4.365	4.500	0,04%	31%
Kompensationer		1.041	120	60	60						
Forpligtelser i alt	1,13% ⁵	120.688	133.560	138.700	143.140	146.670	150.200	154.315	158.450	1,26%	31,3%
Betalinger i alt	1,07%	114.740	124.600	136.500	127.700	126.000	132.400	138.400	143.100	1,14%	24,7%
Betalinger (andel af BNI) ⁶		1,07%	1,13%	1,21%	1,11%	1,07%	1,10%	1,12%	1,14%		6,5%

1. Underopdelingen i hver udgiftskategori er indikative beløb, som Kommissionen har oplyst i foråret. Kommissionen har ikke udarbejdet en opdateret fordeling efter fremlæggelse af de seneste retsakter, hvorfor der enkelte steder er tale om skøn.

2. Loftet for maksimale forpligtelser i 2006.

3. Den Europæiske Udviklingsfond (EUF) inkluderes fra 2008. For sammenlignelighed indgår beløb også i 2006-2007.

4. Eksklusiv Kommissionens adm. udgifter (udgør i dag 60 pct.), som er indregnet under de øvrige kategorier.

5. Mindre afvigelse fra de nuværende finansielle perspektiver skyldes en række tekniske justeringer for at sikre sammenligneligheden.

6. De seneste BNI-tal fra Eurostat er benyttet, hvorfor procentsatserne er ændret lidt i forhold til Kommissionens oprindelige tal.

**Dagsordenspunkt 4 a): Finansielle tjenesteydelser -
Direktiv om kapitalkrav til kreditinstitutter
og investeringsselskaber (Basel II)**

Basel II - Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/12/EF (Kreditinstitutdirektivet) og direktiv 93/6/EF om kapitalkrav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, KOM(2004) 486

Baggrund

Forslaget, der er fremsat 14. juli 2004, ændrer de nuværende direktiver om nødvendigt kapitalgrundlag for kreditinstitutter, fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber.

Direktivforslaget indgår som en del af den finansielle handlingsplan fra 1998. Direktivet foreslås gennemført i national lovgivning inden udgangen af 2006 dog med ikrafttrædelse den 1. januar 2008 for så vidt angår anvendelse af de mest avancerede metoder til opgørelse af kreditrisiko og operationel risiko.

Baggrunden for forslaget er at fastlægge størrelsen af den kapital, pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber skal afsætte for at dække deres risici, således at kapitalkravene i højere grad end i dag afspejler de faktiske risici, som institutterne påtager sig.

Siden 1999 har Finanstilsynet i samarbejde med Økonomi- og Erhvervsministeriets departement og Nationalbanken gennemført en indgående behandling af udkast til reglerne fra henholdsvis Basel Komitéen og Kommissionen. Det har bl.a. indebåret fire høringsrunder, hvor også andre interessenter har haft mulighed for at afgive bemærkninger. Ligeledes er arbejdet med forslaget flere gange blevet drøftet i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor.

Endvidere har danske banker, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber i samarbejde med tilsynet deltaget i prøveberegninger foranlediget af henholdsvis Basel Komitéen og Kommissionen.

Retsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 47(2) og skal vedtages efter proceduren om fælles beslutningstagning i artikel 251.

Indhold

Nedenfor gennemgås af overskuelighedshensyn kun de væsentligste indholdsmæssige ændringer.

Nedenstående figur illustrerer den overordnede struktur i forslaget, som består af tre såkaldte søjler.

Søjle 1 - Minimumskapital	Søjle 2 - Tilsynsproces	Søjle 3 - Markedsdisciplin
<i>Krav til kreditrisiko</i> <ul style="list-style-type: none"> - Standardmetoden - Grundlæggende intern rating metode - Avanceret intern rating metode <i>Krav til markedsrisiko</i> <ul style="list-style-type: none"> - Standardmetode - Intern model <i>Krav til operationel risiko</i> <ul style="list-style-type: none"> - Basis indikator - Standardiseret metode - Avanceret målemetode 	Krav til tilsynets vurdering af instituttets egen opgørelse af kapitalbehov og mulighed for at fastsætte supplerende kapitalkrav.	Krav til institutternes offentliggørelse af deres risikoprofil.

Direktiv 2000/12/EF

Direktivet indeholder i art. 4 en række nye definitioner. Hovedparten er af mere teknisk karakter, mens en enkelt definerer en ny risikokategori, som kreditinstitutterne skal tage højde for:

Definition nr. 22 definerer begrebet operationel risiko, som risikoen for tab, der følger af utilstrækkelige eller fejlagtige interne processer, menneskelige, eller systemmæssige fejl eller eksterne begivenheder.

Artikel 68-74: Anvendelsesområdet

Kreditinstitutter skal løbende holde tilstrækkelig kapital samt regelmæssigt informere om kapitalgrundlaget. Artiklerne specificerer, hvordan krav fastsættes, hvis kreditinstituttet er en del af en koncern.

Artikel 75: Minimumskravene til solvens

Minimumskravene er opbygget af krav til kreditrisiko (dvs. risikoen for at lide tab som følge af at modparten misligholder sine betalingsforpligtigelser), krav til markedsrisiko (dvs. risikoen for at lide tab som følge af bevægelser i markedspriserne fx. renter, valuta- eller aktiemarkedskurser) samt krav til operationel risiko, *jf. ovenfor*.

Artikler 76-101: Minimumskrav for kreditrisiko

Der foreslås indført to forskellige metoder til opgørelse af kapitalkrav til kreditrisiko. Standardmetoden og Intern rating-metoden.

Artikel 78-83: Standardmetoden

Standardmetoden bygger på de eksisterende regler og er samtidig den simpleste metode til opgørelse af kreditrisiko. Der foretages en opdeling af instituttets aktiver og ikke-balanceførte poster i et afgrænset antal risi-

koklasser med tilhørende risikovægte, og kapitalkravet beregnes på baggrund af risikovægtningen af disse. I forhold til de nuværende regler er antallet af risikoklasser udvidet, og definitionen af visse risikoklasser er ændret eller præciseret.

Artikel 84-89: Intern rating-metoden

Institutterne får mulighed for at søge om tilladelse til selv at opgøre forskellige risikofaktorer, som indgår i beregningen af kapitalkravet, hvorved de i højere grad kan tilnærme deres kapitalkrav til den faktiske risiko, de udsætter sig for. Der er opstillet to forskellige intern rating-metoder. I den mest simple af disse skal instituttet selv opgøre sandsynligheden for at låntager misligholder lånet (probability of default, PD), mens de øvrige risikofaktorer er bestemt i direktivet. I den mere avancerede metode skal institutterne også opgøre en række andre faktorer, såsom tabet hvis låntager misligholder (loss given default, LGD), hvor stort et udestående, der vil være tale om på tidspunktet for misligholdelse (exposure at default, EAD) samt løbetiden (maturity, M).

Artikel 90-93: Risikoreduktion

I direktivet er lagt til grund, at i visse tilfælde kan det være rimeligt at justere ovenstående beregninger af kapitalkrav for at tage højde for, hvis kreditinstituttet har foretaget risikoreducerende tiltag. Risikoreducerende tiltag kan være sikkerhedsstillelse, garantier og kreditderivater. Der findes forskellige metoder af varierende kompleksitet til at opgøre effekten af sikkerheder.

Artikel 102-105: Minimumskrav for operationel risiko

Der fastsættes tre metoder til opgørelse af krav for operationel risiko.

Artikel 102: Kapitalkrav fra operationel risiko

Kreditinstitutter skal holde egenkapital til dækning af operationelle risici. Der eksisterer forskellige metoder til opgørelse af kapitalkravet, og tilsynsmyndighederne kan tillade kombinationer af metoderne.

Artikel 103: Basisindikatormetoden

Artiklen fastsætter hvorledes kapitalkravet for operationel risiko opgøres efter den mest basale metode, basisindikatormetoden. Kapitalkravet er en procentdel af en indikator, som er defineret i anneks X, del 1.

Artikel 104: Standardmetoden

Artiklen fastsætter kapitalkrav for operationel risiko efter standardmetoden, som er lidt mere krævende end basisindikatormetoden. Kreditinstitutter kan anvende standardmetoden, hvis de opfylder bestemte kriterier, som er fastlagt i anneks X, del 2. Under standardmetoden inddeles de forretningsmæssige aktiviteter i et antal forretningsområder.

Artikel 105: Den avancerede målemetode

Artiklen indeholder regler om opgørelse af kapitalkrav for operationel risiko efter den avancerede målemetode, som er baseret på interne systemer for opgørelse af risikoen, forudsat tilsynsmyndighedernes skriftlige godkendelse af modellen. Kreditinstitutter kan kvalificere sig til den avancerede målemetode, hvis de opfylder bestemte kriterier.

Artikel 123: Solvensbehovproces

Artiklen indeholder krav om, at kreditinstitutter skal have en solvensbehovproces. Det betyder, at kreditinstitutterne skal foretage en løbende vurdering af behovet for nødvendig kapital til dækning af deres risikoprofil.

Artikel 124: Tilsynsevalueringsproces

Artiklen indeholder krav om, at tilsynsmyndigheder skal gennemgå og evaluere kreditinstitutternes risikostyring, solvensbehovproces og risikoprofil. Resultatet af gennemgangen skal føre til en bedømmelse af, om kreditinstitutters kapitalgrundlag står mål med risikoprofilen.

Den tilsynsmæssige gennemgang og evaluering skal omfatte en række tekniske kriterier, der er nærmere anført i annekst XI.

Artikler 125-134: Tilsyn på et konsolideret grundlag

Artiklerne 125-134 fastslår, hvilket land der skal føre tilsyn, og fordelingen af opgaver hermed. Der er en stigende grad af grænseoverskridende aktiviteter indenfor EU, og der er en stigende centralisering af risikostyringen i koncernerne. Det stiller krav til koordination, kommunikation og samarbejde mellem tilsynsmyndigheder over landegrænserne. Opgaverne for tilsynsmyndigheden med ansvar for tilsynet på et konsolideret grundlag udvides.

Artikel 125: Ansvarlig tilsynsmyndighed

Artiklen er en delvis omarbejdning af en eksisterende artikel. Det konsoliderede tilsyn udøves af myndigheden, der har givet tilladelsen til et moderkreditinstitut i et medlemsland eller i EU.

Artikel 129: Opgaver for tilsynsmyndigheden med ansvar for tilsyn på et konsolideret grundlag

Den ansvarlige myndighed for det konsoliderede tilsyn skal udføre følgende opgaver:

- a) Påse overholdelse af kravene i artiklerne 71 [henviser til minimumskrav for kredit, markeds og operationelle risici; til institutternes solvensbehovproces; til krav om store engagementer], 72(1) og 72(2) [krav til offentliggørelse], 73(3) [organisatoriske krav].
- b) Koordination af indsamling og udbredelse af information. Det skal ske både løbende og i krise-situationer.
- c) Planlægning og koordination af tilsynsaktiviteter. Det skal ske både løbende og i krise-situationer. Opgaven indeholder aktiviteter i relati-

on til artikel 124 [tilsynsevaluering] i samarbejde med involverede tilsynsmyndigheder og i relation til artiklerne 43 [fillialkontrol af værtslandet] og 141 [udveksling af oplysninger over grænserne i forbindelse med kontrol].

Artikel 129(2): Godkendelse af modeller

Når ansøgning om at modtage godkendelse til at benytte avancerede modeller for opgørelse af kreditrisici [art 84(1) og 87(9)] og operationelle risici (art.105) er indsendt for en koncern, skal berørte tilsynsmyndigheder samarbejde og under fuld konsultation bestemme om, der kan gives de fornødne godkendelser. Hertil kommer, at tilsynsmyndighederne skal bestemme nærmere vilkår og betingelser, som en godkendelse er undergivet.

Ansøgningen sendes til tilsynsmyndigheden med ansvar for det konsoliderede tilsyn. Som udgangspunkt meddeler tilsynsmyndighederne en fælles beslutning. I fravær af en fælles beslutning inden for 6 måneder skal den tilsynsmyndighed, der har ansvaret for det konsoliderede tilsyn, træffe en beslutning. Finanstilsynet i Danmark er forpligtet til at respektere en eventuel beslutning truffet af en tilsynsmyndighed i en anden medlemsstat, der i givet fald vil vedrøre både koncernen og de enkelte virksomheder i koncernen. Artiklen betoner dog samtidig vigtigheden af, at de involverede tilsynsmyndigheder som udgangspunkt når til enighed om en fælles beslutning.

Baggrunden for bestemmelsen er et ønske fra en række finansielle virksomheder (danske såvel som udenlandske) om at kunne være sikker på, at denne type beslutninger er ens for den koncern, der ønsker godkendelsen, uanset hvor og hvordan virksomhederne er etableret i EU/EØS.

Artikel 136: Minimumsliste for tilsynsmæssige indgreb

Artiklen fastsætter, at tilsynsmyndigheden skal gribe ind, når kravene i direktivet ikke er opfyldt. Artiklen vil harmonisere tilsynsmyndighedernes indgrebsbeføjelser, således at utilstrækkeligheder i kreditinstitutter kan behandles med samme midler.

Indgrebsmulighederne består som minimum af:

- a) krav om øget kapital ud over minimumskravene,
- b) krav om styrkelse af administration og kontroller samt solvensbehovsproces,
- c) krav om anvendelse af specifik hensættelsespolitik eller risikovægtning af aktiver i kapitaldækningsøjemed,
- d) krav om restriktioner i forretningsaktivitet mm.,
- e) krav om reduktion af risici.

Vedtagelse af disse tilsynsindgreb skal være undergivet tjenstlig tavshedspligt og begrænsninger i udveksling af oplysninger, jf. den tidligere artikel 30 i direktiv 2000/12.

Et krav om øget kapital ud over minimumskravene skal pålægges kreditinstitutter, som har utilstrækkelige kapitalgrundlag i relation til risikostyring og risikoprofil, og hvor det er usandsynligt, at anvendelsen af andre indgreb kan genoprette kapitalgrundlaget inden for et passende tidsrum.

Artikel 145-149: Markedsdisciplin

Bestemmelserne i artiklerne 145-149 afspejler den tredje søjle i Basel II aftalen om markedsdisciplin. Bestemmelserne skal øge interessenters indsigt i institutters kapitalgrundlag og risikoprofil, således at interessenter kan foretage en vurdering af institutters kapitaltilstrækkelighed.

Bestemmelserne fastlægger, at kreditinstitutter skal tilvejebringe informationen til offentligheden. I videst mulige omfang skal informationen tilgå offentligheden, forudsat informationen er væsentlig, ikke-fortrolig og ikke-konkurrenceskadende, jf. kriterierne i artikel 146 med tilhørende bilag. Mindst en gang årligt skal der tilgå information til offentligheden forudsat, at tilsynsmyndighederne ikke fastsætter skærpede krav, jf. artikel 149.

Artikel 150: Komitologi-procedure

Markedsudviklingen kan medføre behov for hurtige ændringer af direktivet. Med henblik på at sikre et fleksibelt direktiv skelner man mellem kerneregler og tekniske regler. De tekniske regler er omfattet af gennemførelsesbestemmelser, der er underlagt komitologiprocedure. De tekniske regler fremgår hovedsagligt i annekserne til direktivet.

Artikel 152-160: Overgangsordninger og ikrafttræden

Direktivet indeholder overgangsordninger på en række detailområder. Nedenfor beskrives alene de overgangsordninger, som vurderes at have overordnet betydning.

Artikel 152:

I henhold til artikel 152 vil der i de første tre år efter implementeringen af de nye kapitaldækningsregler være en nedre grænse for, hvor meget basiskapitalen kan reduceres for institutter, der anvender den interne rating-metode til opgørelse af kreditrisiko eller den avancerede målemetode til opgørelse af operationelle risici. I denne periode skal institutterne både opføre kapitalkravet efter de nuværende regler og efter de nye regler.

Artikel 157:

Medlemslandene skal indføre direktivets nye bestemmelser i national lovgivning senest 31. december 2006 og med virkning fra denne dato. Bestemmelserne vedrørende den avancerede intern rating-metode (kreditrisiko) og den avancerede målemetode (operationel risiko) skal dog først træde i kraft fra 1. januar 2008.

Direktiv 93/6/EØF

Ændringer til direktivet relaterer sig hovedsagligt til at ensrette behandlingen af investeringsselskaber til behandlingen af kreditinstitutter.

Artikel 20: Kapitalkrav til dækning af risici for investeringsselskaber

Artiklen fastsætter som udgangspunkt, at investeringsselskaber er underlagt samme krav til bl.a. minimumskapital som kreditinstitutter. Der er dog indført to undtagelser, som forudsætter myndighedernes godkendelse. Baggrunden er, at det har vist sig, at visse typer investeringsselskaber vil kunne få betydelige stigninger i kapitalkravet. Undtagelserne gælder for selskaber, som kun udfører bestemte nærmere afgrænsede ydelser.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at skabelsen af det indre marked, hvor indskyderne nyder beskyttelse, og hvor beslægtede institutter kan konkurrere på rimelige, ensartede vilkår, er mål, som kræver, at der indføres mindste fælles reguleringsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, uanset hvor i Fællesskabet disse har fået tilladelse.

Eftersom målene bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, kan Fællesskabet i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i henhold til Traktatens artikel 5 vedtage bestemmelser herom. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i henhold til samme artikel, er regeringen enig i, at dette direktiv ikke går længere end nødvendigt for at nå disse mål.

Gældende dansk ret

Direktivforslagets område er reguleret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

Høring

Direktivforslaget er sendt i offentlig høring på Finanstilsynets hjemmeside.

I forbindelse med Kommissionens fremlæggelse af den engelske udgave af direktivforslaget den 14. juli 2004 blev forslaget sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Amtsrådsforeningen, Finansrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Handel og Service, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Dansk Landbrug, Finansforbundet, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Københavns Fondsbørs A/S, Landbrugsrådet, Værdipapircentralen

A/S, Investeringsforeningsrådet, Realkreditrådet, Danmarks Rederiforening, Dansk Industri, Dansk Aktionærforening, Advokatsamfundet og Skibskreditfonden.

Følgende myndigheder og organisationer har meddelt, at man ikke har bemærkninger til forslaget: Advokatrådet, Forsikring og Pension, samt InvesteringsForeningsRådet.

Følgende myndigheder og organisationer har fremsendt bemærkninger til forslaget: Dansk Industri, Realkreditrådet og Finansrådet.

Generelle bemærkninger

Dansk Industri (DI) finder det afgørende, at der skabes klarhed over, hvilke følger forslaget vil have for finansieringsmulighederne for dansk erhvervsliv, og DI opfordrer til, at den parlamentariske behandling i Danmark kommer til at finde sted på et så oplyst grundlag som muligt. DI er opmærksom på, at der på Kommissionens initiativ er gennemført en undersøgelse heraf særligt med henblik på mindre og mellemstore virksomheder. DI anfører, at det gennemførte studie efter DI's opfattelse ikke fuldt ud giver mulighed for at danne sig et billede af konsekvenserne, som forslaget vil få for danske forhold.

Bemærkninger til artikel 68 i direktiv 2000/12

Finansrådet (FR) finder, at anvendelsesområdet for søjle 2 bør være på øverste niveau i koncernen. Anvendelsen på det enkelte institut kan således medvirke til dobbeltdækning af de risici, der findes på koncernniveau. Det forhold, at et kreditinstitut har organiseret sig i flere datterselskaber, for eksempel for at opfylde legale krav (f.eks. realkreditselskab) bør ikke medføre at det samlede kapitalkrav bliver større, end hvis det var organiseret i én juridisk enhed. Særlige risici i enkelselskaber bør derfor under hensyn til fx en diversifikations betragtning kunne være med til at begrænse andre risici enten i moderselskabet eller andre datterselskaber, for eksempel vil koncentrationsrisiko kunne være meget forskellig på institut og koncernniveau. Ved anvendelsen på koncernniveau opnås således størst mulig overensstemmelse med de faktiske risici samt fokus på forretningsområder i stedet for den specifikke legale enhed. Endeligt vil det naturligvis være en administrativ byrde at skulle udføre en søjle 2 proces med tilsynsmyndigheden, og eventuelt revision, i det enkelte institut. FR finder, at en løsning, hvor der stilles søjle 2 krav til virksomheden på øverste konsolideret niveau i den enkelte medlemsstat, vil sikre en passende balance mellem tilsynsmyndighedernes ansvarsområde og styringen af koncernen. En tilstrækkelig fordeling af kapitalen for koncernen må i sådanne tilfælde kunne sikres på andre og bedre måder end ved at stille krav om en separat søjle 2 proces til det enkelte institut.

Bemærkninger til artikel 123 i direktiv 2000/12

Finansrådet har bemærkninger til artikel 123 angående anvendelsesområdet. Der henvises til bemærkningerne til artikel 68.

Bemærkninger til artikel 129 i direktiv 2000/12

Realkreditrådet har forståelse for Finanstilsynets synspunkt om, at ansvar og beføjelser skal følges ad, men finder at direktivets artikel 129 har en passende udformning.

Finansrådet har en vis forståelse for, at Finanstilsynet mener, at ansvar og beføjelser må følges ad. Samtidig mener Finansrådet dog, at det vil være overordentligt byrdefuldt for internationale finansielle koncerner, såfremt de skal gennem flere separate godkendelsesprocesser af IRB/AMA modeller og dermed risikerer at stå over for forskellige krav fra forskellige myndigheder til ratingsystem mv. I koncerner organiseres risikostyringen typisk for koncernen som en enhed, og stilles der forskellige nationale krav, risikerer disse at påvirke risikostyringsprocessen negativt.

Finansrådet mener, at en model, hvor de enkelte medlemsstaters tilsynsmyndigheder i fællesskab træffer en afgørelse om godkendelse, og hvor ansvaret for godkendelsen overgår til myndigheden med ansvaret for det konsoliderede tilsyn, hvis der ikke opnås enighed, er en fornuftig afvejning af de hensyn, der nødvendigvis må tages til såvel nationale tilsynsmyndigheder som de internationale koncerner.

Derudover mener Finansrådet, at det ville være positivt for tilsynskonvergen, at nationale tilsynsmyndigheder i højere grad bliver forpligtet til at arbejde sammen om godkendelse af modeller mv.

Bemærkning til artikel 136 i direktiv 2000/12

Realkreditrådet (RR) har bemærket, at i direktivforslaget er der givet tilsynet mulighed for at stille krav til instituttets hensættelsespolitik. RR ser dette som en ny bestemmelse, der vanskeligt synes at kunne være foreneligt med IAS-regnskabsreglerne, hvori de nærmere hensættelsesregler i regnskabsmæssig sammenhæng er fastsat.

Finansrådet finder, at det bør sikres, at kapitalkravet til enhver tid følger de aktiver, som tilsynet mener er grundlaget for det øgede kapitalkrav, og at kravet bør begrundes af konkrete værdiopgørelser i beløb eller procent. Samtidigt bør tilsynsmyndighedens reaktion på sølje 2 processen ikke automatisk være et ekstra kapitalkrav. Der eksisterer således mange andre reaktionsmuligheder herunder for eksempel et krav om handling inden for et bestemt tidsrum.

Bemærkninger til annekset VI i direktiv 2000/12

Paragraf 65-68 i anneksets del 1 indeholder en definition af den særlige risikokategori "covered bonds", som er obligationer med pant i særligt sikre aktiver.

Lån med pant i ejendomme til beboelse kan anvendes til sikkerhed, hvis lånet sammen med foranstillede lån højst udgør 80 pct. af ejendommens værdi (dvs. loan-to-value, LTV, udgør højst 80 pct.).

Lån med pant i erhvervsejendomme kan anvendes til sikkerhed, hvis LTV højst udgør 60 pct. Dog kan lån med en LTV på op til 70 pct. anvendes, hvis der er en sikkerhedsmæssig overdækning, således at den samlede værdi af sikkerhederne overstiger obligationernes nominelle værdi med mindst 10 pct.

Realkreditrådet finder, at det er meget væsentligt, at kravene til lånegrænser kun skal være opfyldt på belåningstidspunktet, og at dette bør fremgå af direktivet. Realkreditrådet henviser til tidligere danske høringssvar. Heri er der argumenteret for, at det vil gøre obligationsmarkedet unødigt kompliceret, hvis obligationerne kan skifte status ved prisfald på ejendomsmarkedet. Desuden er der argumenteret for, at det grundlæggende princip bag fastsættelse af lånegrænser netop er at beskytte mod fald i ejendomspriserne.

Realkreditrådet finder også, at ovenstående krav til sikkerhedsmæssig overdækning (når LTV for erhvervsejendomme er mellem 60 pct. og 70 pct.) alene skal gælde for den del af lånet, der ligger udover den fastsatte lånegrænse. Dette bør ligeledes fremgå af direktivet. Realkreditrådet henviser til tidligere danske høringssvar. Heri er der argumenteret for, at det er meget restriktivt, hvis der gælder et krav om 10 pct. sikkerhedsmæssig overdækning, hvis LTV marginalt overstiger 60 pct. Der vil desuden være tale om en meget stor forskel i kapitalkravet afhængigt af, om LTV er lige under eller lige over 60 pct.

Realkreditrådet finder videre, at kapitalkravet skal fastlægges på basis af ratingen af udstedelsen og ikke af udstederen.

Bemærkninger til annekset VII i direktiv 2000/12

Under den interne rating-metode er der tre kategorier af privatkunder, hvoraf kategorien "Qualifying revolving retail exposures" (QRRE) får en særligt lempelig kapitalmæssig behandling. QRRE er bl.a. defineret som kreditter, hvor kunden frit kan forøge eller nedbringe sit udestående op til en fastsat grænse. Denne definition passer umiddelbart på traditionelle danske kassekreditter. Det er imidlertid også et krav, at kreditterne skal være usikrede. Ofte vil en dansk kunde dog stille sikkerhed for hele sit mellemværende. Et andet vigtigt krav for behandling som QRRE er, at

tabene på disse kreditter skal have lav volatilitet i forhold til de gennemsnitlige tab på kreditterne.

Finansrådet finder, at Danmark skal arbejde for, at typiske danske kassekreditter kommer til at falde ind under den særlige kategori af privatkundeengagementer, der benævnes "Qualifying revolving retail exposures", QRRE. Finansrådet finder, at det ikke er i overensstemmelse med risikobetragtninger, hvis kassekreditter, såfremt der er etableret en eller anden form for sikkerhed, skal have en større vægt, når kapitalkravet skal beregnes.

Bemærkninger til annekts VIII i direktiv 2000/12

Det fremgår af anneksets del 2, paragraf 6, at værdipapirer udstedt af låntageren selv ikke kan anerkendes som sikkerhed.

Realkreditrådet finder, at et kreditinstituts egne udstedte "covered bonds" som sikkerhed for repoer skal kunne betragtes som risikoreducerende. Realkreditrådet henviser til tidligere danske høringssvar. Heri er der argumenteret for, at et kreditinstituts egne udstedte "covered bonds" skal kunne betragtes som risikoreducerende, fordi obligationsejerne har krav på de aktiver, der er stillet til sikkerhed for obligationerne. Realkreditrådet har også peget på, at den kapitaldækningsmæssige behandling af egne udstedte "covered bonds" kan have betydning for pengemarkedets likviditet.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Gennemførelsen af forslaget vil medføre betydelige ændringer i kapitel 10 og 12 i lov om finansiel virksomhed og kapitaldækningsbekendtgørelsen.

Finanstilsynet er blevet bevilliget ekstra ressourcer til arbejdet med Basel II. Det drejer sig om 2,3 mio. kr. i 2004 (svarende til 3,5 årsværk) og fra 2005 3,6 mio. kr. (svarende til 5,5 årsværk).

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der er på foranledning af EU-Kommissionen foretaget forskellige analyser af effekterne af direktivforslaget, herunder en rapport fra PricewaterhouseCoopers (PWC). Disse studier er tilgængelige på internetadressen:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/regcapital/index_en.htm

Minimumskapitalkrav

Beregninger foretaget på foranledning af EU-Kommissionen i 2002 indikerer, at direktivforslaget vil bevirke et gennemsnitligt fald i minimumskapitalkravene til penge- og realkreditinstitutter i EU på ca. 7 pct.

De institutter, der formentligt først og fremmest vil få væsentlige fald i minimumskapitalkravene, er de institutter, der vil anvende intern ratingmetoden, og som har en stor andel af udlån til små og mellemstore virk-

somheder og privatkunder, herunder udlån med pant i beboelsesejendomme.

Danske penge- og realkreditinstitutter, der vil anvende intern rating-metoden, vil sandsynligvis gennemsnitligt få væsentlige fald i minimumskapitalkravene. Det skyldes først og fremmest, at realkreditbelåning, udlån til små og mellemstore virksomheder og udlån til privatkunder som helhed udgør en forholdsvis stor andel af udlånsmassen i den danske penge- og realkreditinstituttsektor.

Det er usikkert, om danske penge- og realkreditinstitutter, der vil anvende standardmetoden, samlet set vil få en reduktion eller en stigning i minimumskapitalkravene i forhold til de gældende regler. Det skyldes, at et formentlig for disse institutter mindre fald i minimumskapitalkravene til at dække kreditrisici skal sammenholdes med en forøgelse i minimumskapitalkravene til at dække operationelle risici.

Små og mellemstore virksomheders finansieringsmuligheder og finansieringsomkostninger:

Ifølge rapporten fra PWC vil direktivforslaget generelt ikke have den store effekt på små og mellemstore virksomheders finansieringsmuligheder og finansieringsomkostninger. Usikkerheden overfor direktivforslaget fra små og mellemstore virksomheder skyldes ifølge rapporten bl.a. manglende information om institutternes ratingsystemer, og hvorledes de vil blive anvendt.

Konkurrenceforhold:

I rapporten fra PWC vurderes direktivforslaget ikke at være til særlig gavn for store europæiske penge og realkreditinstitutter i forhold til mindre institutter.

For så vidt angår danske forhold vurderes det ikke, at direktivforslaget vil have væsentlige konkurrencemæssige effekter på penge- og realkreditinstitutter i Danmark. De institutter, der anvender intern rating-metoden, som sandsynligvis vil være de større institutter, vil formentlig få et lavere minimumskapitalkrav end de institutter, der anvender standardmetoden. Dette er en af hensigterne med direktivforslaget, at tilskynde til, at institutterne anvender avancerede metoder, der mere præcist kan fastlægge, om institutterne har tilstrækkelig kapital til at dække deres risici. Men kapitalforhold er kun en af mange faktorer, der har betydning for konkurrenceforhold imellem finansielle institutioner. Ydermere har de fleste mindre institutter i dag en solvensprocent, der ligger betydeligt over minimumskravet, hvilket betyder, at disse institutter i praksis ikke vil blive påvirket af en eventuel mindre stigning i solvenskravet.

Macroøkonomiske forhold:

Rapporten fra PWC argumenterer for, at direktivforslaget generelt vil bevirke en forbedret risikostyring i penge- og realkreditinstitutter og derved vil forøge den finansielle stabilitet. Rapportens konklusioner skal ses ud fra en gennemsnitsbetragtning for EU.

Med hensyn til effekten af direktivforslaget på makroøkonomiske variable kan lavere kapitalkrav bevirke lavere låneomkostninger for virksomheder, uden at den finansielle stabilitet forringes, hvilket på kan medvirke til højere økonomisk vækst.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har modtaget grundnotatet 25. november 2004.

**Dagsordenspunkt 4 b): Finansielle tjenesteydelser -
Direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og koncernregnskaber**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og koncernregnskaber og om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF - KOM(2004) 177 endelig

Resumé

Forslagets formål er at styrke den lovpligtige revision i EU samt at forebygge regnskabsskandaler og dermed medvirke til at styrke troværdigheden og tilliden til selskabers regnskaber.

Revision styrkes ved indførelse af bestemmelser om etik og tavshedspligt, uafhængighed, anvendelse af de internationale revisionsstandarder, kvalitetskontrol, regler om undersøgelse og sanktionering af revisorer og revisionsvirksomheder samt indførelse af et offentligt tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder. En række af disse regler er en implementering af Kommissionens henstillinger om henholdsvis kvalitetskontrol og revisors uafhængighed. Herudover foreslås regler om samarbejde mellem medlemsstaterne ved tilsynet med revisorerne og revisionsvirksomhederne, samt for samarbejde med myndigheder udenfor EU.

Danmark vedtog i 2003 en ny revisorlov, der bl.a. implementerede henstillingerne om kvalitetskontrol og revisors uafhængighed. Der er således allerede taget højde for en række af forslagens regler i dansk lovgivning. Forslaget vil dog kræve ændringer i dansk lovgivning. Det gælder bl.a. i ejer- og ledelsesreglerne, anvendelse af internationale revisionsstandarder, krav om revisions-komitéer i virksomheder af særlig offentlig interesse, kvalitetskontrol og tilsyn samt for samarbejde med myndigheder i og udenfor EU.

Baggrund

Kommissionen fremsatte den 16. marts 2004 et forslag til direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og koncernregnskaber (modernisering af 8. dir.) samt ændring af Rådets direktiver 78/660/EØF og 83/349/EØF - KOM(2004) 177 endelig udgave. Forslaget fremsættes med hjemmel i artikel 44, stk. 2, litra g) i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Forslaget - der skal behandles i henhold til Traktatens artikel 251 om Rådets og Europa-Parlamentets fælles beslutningstagen - kræver for vedtagelse tilslutning fra et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer.

Forslaget skal bl.a. ses på baggrund af de regnskabsskandaler, der har fundet sted i både USA og indenfor EU, og som har understreget, at den lovpligtige revision er et vigtigt element til at sikre troværdighed og pålidelighed om selskabers årsregnskaber. Forslaget er et af initiativerne i

Kommissionens meddelelse fra maj 2003 om "Styrkelse af den lovpligtige revision i EU". Forslaget skal også ses i sammenhæng med forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder og styrket regnskabskontrol for børsnoterede virksomheder.

Indhold

Formålet er at styrke den lovpligtige revision i EU samt forebygge regnskabskandaler og dermed medvirke til at styrke tilliden til selskabers regnskaber. Forslaget omfatter:

Godkendelse, efteruddannelse og gensidig anerkendelse

Gældende regler om godkendelse af revisorer videreføres i hovedtræk. Ejer- og ledelseskravene i revisionsvirksomheder liberaliseres, så revisorer eller revisionsvirksomheder kan eje eller sidde i ledelsen for revisionsvirksomheder i andre medlemsstater. Som noget nyt indføres tvungen efteruddannelse af revisorer, og en godkendt revisor skal bestå en egnethedsprøve for at blive godkendt i en anden medlemsstat.

Registrering

Der skal føres et elektronisk register over revisorer og revisionsvirksomheder.

Etik og tavshedspligt

Der skal indføres etiske regler om bl.a. det overordnede ansvar overfor offentligheden, integritet, objektivitet, kompetence og god skik. Udgangspunktet for reglerne vil være IFAC-godkendte (International Federation of Accountants) etiske regler. Herudover kan Kommissionen fastsætte nærmere bestemmelser om etik. Revisorer og revisionsvirksomheder skal omfattes af regler om fortrolighed og tavshedspligt. Bestemmelserne må dog ikke være til hinder for udveksling af relevante oplysninger mellem revisorer og kompetente myndigheder i andre medlemsstater.

Uafhængighed

Der indføres grundlæggende principper om revisors uafhængighed.

Revisionsstandarder og revisionspåtegning

Den lovpligtige revision skal udføres i overensstemmelse med godkendte internationale revisionsstandarder (ISA). Kommissionen godkender (efter Komitologi-proceduren) en ISA, hvis den opfylder nærmere fastsatte betingelser, herunder at den er internationalt anerkendt og tilfører regnskabet en høj grad af troværdighed. I henhold til forslaget kan den enkelte medlemsstat kun i ganske få tilfælde kræve revisionshandlinger, udover hvad der følger af ISA. Det kan f.eks. være i forbindelse med revision af specifikke oplysninger i årsregnskabet, som er krævet i den nationale lovgivning. Formandsskabet har fremsat kompromisforslag, der bl.a. åbner op for delvis godkendelse af en ISA, ligesom medlemsstaterne under visse betingelser kan indføre regler, der erstatter en godkendt ISA.

Det præciseres, at koncernrevisor har det fulde ansvar for revisionen af koncernregnskabet, og dermed skal gennemgå og dokumentere det udførte revisionsarbejde i koncernvirksomheder, hvor denne ikke er revisor.

Kvalitetssikring

Der indføres regler om tvungen kvalitetskontrol af alle godkendte revisorer og revisionsvirksomheder.

Undersøgelse og sanktioner

For at harmonisere reglerne inden for EU indføres regler om undersøgelse og sanktionering. Sanktioneringen skal give mulighed for at godkendelsen fratages en revisor eller revisionsvirksomhed.

Offentligt tilsyn (public oversight) og samarbejde mellem medlemsstater

Der indføres et offentligt tilsyn, da et effektivt tilsyn anses for afgørende for tilliden til revisorfunktionen. Der indføres en række minimumsprincipper, men medlemsstaterne kan selv vælge det system, der vurderes mest hensigtsmæssigt. Samtidig indføres regler, der skal sikre et effektivt samarbejde mellem medlemsstaterne ved udførelsen af tilsynet.

Valg, afsættelse og kommunikation

Der indfører regler om valg og afsættelse/fratrædelse af revisorer, hvorefter revisor som udgangspunkt vælges af generalforsamlingen, men kan vælges på andre måder. Som udgangspunkt skal revisor fortsætte hele valgperioden, og hvis revisor træder tilbage eller afskediges, skal både selskabet og revisor begrunde dette overfor den ansvarlige myndighed.

Særlige regler i virksomheder af særlig offentlig interesse

Der indføres yderligere regler for revisorer i virksomheder af særlig offentlig interesse samt for virksomheder af særlig offentlig interesse. Disse virksomheder defineres som virksomheder, der har særlig offentlig interesse på grund deres aktivitet, størrelse eller antal ansatte, herunder især børsnoterede virksomheder, banker og andre finansielle institutter samt forsikringsvirksomheder.

Revisionsvirksomheden skal på sin hjemmeside offentliggøre en række oplysninger om virksomheden, herunder bl.a. juridisk struktur og ejerskab, deltagelse i netværk, virksomhedens interne kvalitetskontrollsystem, skatterådgivning og andre ikke-revisionsydelser.

Efter Kommissionens oprindelige forslag skal alle virksomheder af særlig offentlig interesse have en revisionskomité. Der er fastsat nærmere krav til medlemmerne og til dens opgaver. Bl.a. skal valg af revisor ske på grundlag af indstilling fra revisionskomitéen.

Kravene til revisors uafhængighed skærpes, hvorved revisor bl.a. hvert år skal drøfte sin uafhængighed med og skriftligt bekræfte sin uafhængighed overfor revisionskomitéen. Derudover indføres krav om tvungen rotation af revisorer, enten ved intern rotation eller ekstern rotation. Kvalitetskontrollen i revisionsvirksomhederne skal ske minimum hvert 3. år. og endeligt bestemmes, at det offentlige tilsyn for disse revisionsvirksomheder ikke må have deltagelse af praktiserende revisorer.

Formandsskabet har fremsat et kompromisforslag, hvorefter medlemsstaterne kan undtage visse virksomheder og deres revisorer fra de særlige bestemmelser, ligesom andre ændringer yderligere indskrænker antallet af virksomheder, der skal have en revisionskomité.

Internationale aspekter

Der indføres regler om godkendelse og registrering af revisorer fra lande uden for EU, samt regler om samarbejde med lande uden for EU, herunder hvornår og hvordan revisors arbejdsoplysninger eller andre dokumenter kan videregives til kompetente myndigheder i disse lande.

Ændringer i 4. direktiv og 7. direktiv (regnskabsdirektiverne)

Selskaber skal i års- og koncernregnskabet specificere revisionshonoraret på lovpligtig revision samt andre erklæringer, skatterådgivning og andre ikke-revisions ydelser. Små selskaber kan fritages. Formandskabet har fremsat et forslag, der lemper kravet for mellemstore virksomheder.

Gennemførelsesbestemmelser

I henhold til det fremsatte forslag skal det være implementeret i medlemsstaterne senest den 1. januar 2006.

Formandsskabets kompromisforslag foreslår, at forslaget skal være implementeret senest 24 mdr. efter ikrafttrædelsesdagen.

Europa-Parlamentets holdning

Forslaget har endnu ikke været drøftet i Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet vedtog 12. februar 2004 en resolution om virksomhedsledelse og overvågning af finansielle tjenester (Parmalat-sagen). Kommissionen anmodes bl.a. om at forberede en lovgivning, der tvinger virksomhederne til regelmæssigt at udskifte de revisionsfirmaer eller revisorer, som er ansvarlige for deres regnskaber, samt til at overveje et forbud mod, at revisorer leverer andre tjenesteydelser end revision til deres revisionskunder.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Efter Kommissionens opfattelse er forslagens regler nødvendige for at styrke og harmonisere den lovpligtige revision og for at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og med tredje lande og dermed styrke

tilliden til den lovpligtige revision. Kommissionen finder derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Regeringen skønner, at EU-regulering på området for lovpligtig revision, herunder de internationale aspekter, er nødvendig og hensigtsmæssig, og at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Gældende dansk ret

Lov om statsautoriserede og registrerede revisorer (LBR) trådte i kraft 1. september 2003.

Godkendelse, efteruddannelse og gensidig anerkendelse

LBR regulerer beskikkelse af statsautoriserede og registrerede revisor samt krav til revisionsvirksomheder. Loven begrænser udenlandske revisorer og revisionsvirksomheders deltagelse i ejer kredsen og ledelsen i danske revisionsvirksomhed. Der er ikke regler om efteruddannelse.

Registrering

Der skal føres et offentligt og elektronisk register over statsautoriserede og registrerede revisorer og revisionsvirksomheder. De gældende oplysningskrav er mindre omfattende end forslagets.

Etik og tavshedspligt

Ifølge LBR er revisor offentlighedens tillidsrepræsentant under udførelse af revisions- og erklæringsopgaver, og revisor skal udføre sine opgaver med den omhu, nøjagtighed og hurtighed, som deres beskaffenhed tillader, samt i overensstemmelse med god revisorskik. Loven henviser til straffelovens bestemmelser om tavshedspligt.

Uafhængighed

LBR har implementeret Kommissionens henstilling om revisorers uafhængighed.

Revisionsstandarder og revisionspåtegning

Revisorlovgivningen kræver ikke anvendelse af de internationale revisionsstandarder, som dog kan anvendes i den udstrækning, de ikke er i strid med lovgivningen. Der er ikke særlige krav til koncernrevisor, men da koncernregnskabet er en del af årsrapporten, som skal revideres og påtegnes af revisor, har denne ansvaret for hele koncernregnskabet.

Kvalitetssikring

Der er nedsat et Revisortilsyn, som forestår en lovpligtig kvalitetskontrol af alle statsautoriserede og registrerede revisorer. Tilsynet består af en formand, der er udpeget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, 4 repræsentan-

ter for regnskabsbrugerne samt 2 statsautoriserede revisorer og 2 registrerede revisorer.

Undersøgelse og sanktioner

I henhold til LBR er der oprettet et disciplinærnævn for statsautoriserede og registrerede revisorer, der behandler klager over revisorer. Nævnet kan frakende en revisor retten til at udføre lovpligtig revision. Herudover er overtrædelse af loven bødesanktioneret. Der er ikke i lovgivningen foreskrevet særlige regler om undersøgelser af revisionsvirksomheder.

Offentligt tilsyn (public oversight) og samarbejde mellem medlemsstater

Det offentlige tilsyn varetages i Danmark af en række forskellige myndigheder, særligt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der administrerer revisorlovgivningen, nedsætter Revisortilsynet samt udnævner medlemmerne af Disciplinærnævnet. LBR indeholder ikke selvstændige bestemmelser om samarbejde med andre medlemsstater.

Valg, afsættelse og kommunikation

Valg og afsættelse af revisor er reguleret i selskabslovene, hvorefter dette er et generalforsamlingsanliggende. Revisor skal give meddelelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis han fratræder inden udløbet af valgperioden. Efter LBR kan revisor til enhver tid fratræde og revisor har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen til en tiltrædende revisor. Der er ikke krav om, at der overfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal redegøres for årsagen til revisors afsættelse eller fratrædelse. Tiltrædende revisor har pligt til at rette henvendelse til aftrædende revisor, der har pligt til at oplyse om grundene til sin fratræden.

Der er i Danmark krav om, at revisor skal føre en revisionsprotokol om revisionens udførelse. I aktieselskaber skal revisionsprotokollen udarbejdes til bestyrelsen.

Særlige regler i virksomheder af særlig offentlig interesse

Implementeringen af henstillingerne om uafhængighed og kvalitetskontrol i LBR omfatter også særlige forhold vedrørende virksomheder af særlig offentlig interesse. LBR kræver ikke, at revisionsvirksomheder skal have en hjemmeside. Forslaget skærper endvidere kravene til rotation i forhold til den nuværende danske lovgivning. Efter formandskabets kompromisforslag skal rotation dog først ske efter 7 år, hvilket er i overensstemmelse med de danske regler.

Forslaget kræver, at virksomheder af særlig offentlig interesse skal have en revisionskomité, hvilket ikke kræves efter dansk lovgivning.

Internationale aspekter

LBR giver mulighed for at godkende revisorer fra andre lande - også uden for EU. Godkendelsen sker på grundlag af en vurdering af, om pågælden-

des uddannelse kan ligestilles med den danske uddannelse. Herudover kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i særlige tilfælde tillade, at udenlandske revisorer varetager konkrete hverv.

Ændringer i 4. direktiv og 7. direktiv (regnskabsdirektiverne)

Efter årsregnskabslovens skal store virksomheder, børsnoterede virksomheder samt statslige aktieselskaber angive, hvor stor en del af honoraret til revisor, der vedrører andre ydelser end revision.

Høring

Forslaget har været sendt i høring hos medlemmerne af EU-specialudvalget for etablering og tjenesteydelser, og er blevet behandlet på et møde med specialudvalgets medlemmer.

Specialudvalget var overvejende positivt overfor forslaget, men fandt samtidig at der var behov for afklaring af forskellige forhold, ligesom forslaget også indeholdt visse knaster. Særligt Dansk Industri og Danmarks Rederiforening fandt, at der skulle arbejdes for, at kravet om revisionskomitéer kom ud af forslaget eller blev gjort valgfri.

Danmarks Rederiforening fandt endvidere, at der fra dansk side skulle arbejdes for, at kravet til intern rotation af revisorer blev fastsat til 7 år og ikke som foreslået 5 år. Danmarks Rederiforening fandt endvidere, at der var behov for at få afklaret, hvad der nærmere lå i begrebet "uafhængigt medlem" i revisionskomitéer. Dansk Handel & Service fandt det også problematisk, at forslaget stillede krav til intern rotation efter 5 år og kunne i øvrigt tilslutte sig Danmarks Rederiforenings bemærkninger vedrørende revisionskomitéer.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) fandt behov for en præcisering af specifikationen af revisionsvirksomhedernes omsætning. Foreningen stillede endvidere spørgsmål til, hvorvidt forslagets krav til efteruddannelse svarede til IFACs regler. FSR havde endelig spørgsmål til forståelsen af forslagets art. 41, herunder hvorvidt dette indebærer, at det er den enkelte revisor, der bliver omfattet af kvalitetskontrollen, eller om det er revisionsvirksomheden som sådan.

DI var bekymret over definitionen af virksomheder af interesse for offentligheden, herunder at bestemmelsen efter forslaget tilsyneladende er underlagt forslagets art. 48 om komitologi. DI ser gerne en positiv opremsning af de omfattede virksomheder eller i det mindste en form for præcisering. Foreningen af Registrerede Revisorer (FRR) fandt det vanskeligt at erstatte begrebet "virksomhed af offentlig interesse", da begrebet er udbredt og anvendt i flere sammenhænge.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Den nye revisorlov (LBR), som har implementeret Kommissionens henstilling om henholdsvis kvalitetskontrol og revisors uafhængighed, indeholder allerede en række af de bestemmelser, der er indeholdt i forslaget.

En vedtagelse af forslaget i den foreliggende form, vil imidlertid have lovgivningsmæssige konsekvenser i LBR og selskabslovene. Ændringerne omfatter bl.a. en liberalisering af ejer- og ledelsesbestemmelserne i danske revisionsvirksomheder, krav om anvendelse af de internationale revisionsstandarder, reglerne om revisors afsættelse og fratræden og ændring af reglerne om godkendelse af revisorer fra tredje lande. Ændringer vil også vedrøre virksomheder af særlig offentlig interesse, som skal have en revisionskomité, ligesom der skal fastsættes bestemmelser om dennes opgaver og ansvar. Endvidere skal det danske system med kvalitetskontrol vurderes for disse virksomheder.

For revisionsvirksomheder, der udfører lovpligtig revision i virksomheder af særlig offentlig interesse skal der indføres pligt til at have en hjemmeside. Herudover skal kravene til uafhængighed, kvalitetskontrol, og offentligt tilsyn skærpes for disse revisionsvirksomheder (og revisorer), hvilket bl.a. betyder, at det danske krav om rotation skal ændres fra 7 år til 5 år. Hvis formandskabets kompromisforslag vedtages, skal rotationsbestemmelsen dog ikke ændres.

Bestemmelserne om samarbejde mellem myndighederne i medlemsstater samt med myndigheder uden for EU, herunder udveksling af oplysninger og revisors arbejds papirer mv., kræver en nærmere undersøgelse af den danske lovgivning.

Årsregnskabslovens specificationskrav til honoraret til revisor skal udvides til også at omfatte mellemstore selskaber.

Det er ikke på nuværende tidspunkt afklaret, om det danske system for offentligt tilsyn kan fastholdes uændret, eller i hvilket omfang det eventuelt skal ændres. Forslaget kan afhængig heraf have begrænsede statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil indebære en harmonisering af den lovpligtige revision inden for EU og vil være et vigtigt element til at styrke tilliden til selskabernes års- og koncernregnskaber. Tilliden til selskabernes års- og koncernregnskaber er af afgørende betydning for selskaberne, herunder deres muligheder for at få tilført kapital på de internationale kapitalmarkeder og reducere deres kapitalomkostninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 19. april 2004.

Dagsordenspunkt 4 c): Finansielle tjenesteydelser - Finansiell regulering, tilsyn og stabilitet

Baggrund og indhold

I. Lamfalussy proceduren

Lamfalussy proceduren er en udbygning af Traktatens almindelige beslutningsprocedure. Den er ikke beskrevet i en retsakt, men bygger på en række aftaler og erklæringer mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen. Formålet med proceduren er:

- at skabe en hurtigere og smidigere beslutningsprocedure for reguleringen af den finansielle sektor, idet der kan arbejdes med de tekniske spørgsmål parallelt med behandlingen i Rådet og i EP,
- at der bliver større fokus på de overordnede principper i forslagene.
- at de politiske og de tekniske drøftelser som udgangspunkt sker i adskilte fora,
- at der er en større åbenhed i forhold til de finansielle brancher og brugere af finansielle tjenesteydelser,
- at der bliver tale om en mere ensartet gennemførelse i de enkelte lande af reglerne i de enkelte direktiver,
- at der opnås en større sammenhæng mellem reglerne i de enkelte dele af den finansielle sektor.

Udkastet til rådskonklusioner opfordrer til, at arbejdet med implementeringen af Lamfalussy proceduren fortsættes.

II. FSC - Udvalget for finansielle tjenesteydelser

Udkastet til rådskonklusioner lægger op til, at arbejdet i udvalget koncentrerer om

- håndteringen af finansielle kriser,
- fortsat udbygning af rammerne for EU's regeludstedelse og rammerne for tilsynsarbejdet,
- strategien for fortsat integration af de finansielle markeder.

III. Financial Stability Table

Udkastet til rådskonklusioner lægger op til, at

- arbejdet koncentrerer om emner om grænseoverskridende virksomhed og emner, der berører flere sektorer og at,
- der aflægges rapport til de halvårlige uformelle ECOFIN-møder.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet afgiver ikke udtalelse om rådskonklusioner.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om rådskonklusioner, der har til formål at understøtte det videre arbejde for et bedre europæisk finansielt marked ved at effektivisere den "europæiske beslutningsprocedure". Regeringen mener, at konklusionerne er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er tale om rådskonklusioner, der ikke i sig selv berører gældende ret.

Høring

Der er ikke foretaget høring om rådskonklusionerne.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Der er ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser af fremlæggelsen af rådskonklusionerne.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Øget finansiell integration må formodes at give samfundsøkonomiske gevinster gennem mere velfungerende finansielle markeder i EU.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 5 a): Bekæmpelse af terrorisme/hvidvaskning: EU's strategi

Baggrund

Siden terrorangrebene 11. september 2001 har EU's indsats i kampen mod terrorisme primært været baseret på Rådets (RIA) konklusioner af 20. september 2001 og den handlingsplan DER vedtog 21. september 2001 og den dertil knyttede køreplan, som løbende er blevet opdateret.

På mødet i DER den 17.-18. juni 2004 blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en sammenhængende overordnet strategi for EU's indsats mod terrorisme. Herunder blev det vedtaget, at der skulle udarbejdes forslag til en sammenhængende overordnet strategi mhp. bekæmpelse af terrorfinansiering, som Rådet skal vedtage senest i december 2004.

Indhold

Der foreligger nu et forslag til strategi for forebyggelse og bekæmpelse af finansiering af terrorisme, hvori der gøres status over hidtidige tiltag samt fremsættes en række anbefalinger til, hvorledes bekæmpelsen af terrorfinansiering kan styrkes yderligere. EU har allerede foretaget omfattende tiltag rettet imod terrorfinansiering, både på eget initiativ såvel som led i implementeringen af FN-konventioner og -resolutioner samt henstillinger fra 'Financial Action Task Force' (FATF).

Identifikation og opløsning af de kanaler, hvorigennem terrorisme finansieres, er blandt nøgleelementerne i de overordnede tiltag mod bekæmpelse af terrorisme. Udover at gøre det lettere at følge de finansielle transaktioner, der mistænkes for at finansiere terrorisme, kan tiltag rettet mod terrorfinansiering ligeledes tilvejebringe værdifuld information om terroristerne og de netværk de opererer i. Dermed forbedres mulighederne for succesfuld efterforskning af terrorisme.

Som følge af stigende international fokus på terroristernes brug af banksektoren til kanalisering af finansielle midler til terrorbrug og heraf øget regulering, synes metoderne til finansiering af terrorisme at have ændret sig siden 11. september 2001. Efterretninger indikerer således, at der i mindre omfang end tidligere gøres brug af banksektoren, til fordel for blandt andet anvendelse af kurærer i stedet.

På baggrund af de vedvarende nye ufordringer indenfor bekæmpelse af terrorisme, og på trods af de fremskridt der allerede er opnået indenfor bekæmpelsen af terrorfinansiering, er det nødvendigt at indsatsen på området løbende revideres for at sikre, at den tager højde for nye tendenser i terrorfinansieringen. Forslaget fremsætter på den baggrund følgende fem anbefalinger til, hvordan bekæmpelsen af terrorfinansiering kan styrkes:

1. Der er behov for tiltag, der bedre målretter indsatsen mod terrorfinansiering, baseret på en forbedret informationsdeling indenfor og mellem den statslige og den private sektor.
2. Mekanismer til at identificere terrorister og indefrysning af aktiver skal være under løbende vurdering med det formål at forbedre effektiviteten af mekanismerne.
3. Der skal udvikles redskaber, der forbedre eftersporingen af og gennemsigtigheden i kapitalbevægelser foretaget af terrorister, terrororganisationer og de, der finansierer terrorisme, særligt med hensyn til transaktioner gennem den uformelle banksektor og via non-profit organisationer.
4. Aktuelle tendenser i terrorfinansiering skal løbende analyseres, herunder forbindelsen til kriminell aktivitet med henblik på passende modforanstaltninger.
5. EU skal styrke den internationale dimension i kampen mod terrorfinansiering i tæt samarbejde med FN og andre internationale institutioner, særligt gennem forstærket dialog og øget teknisk assistance.

Derudover vurderes det, at der er behov for at overvåge effektiviteten af de eksisterende midler til bekæmpelse af finansiering af terrorisme. Desuden mangler nogle EU-lande at implementere de juridiske rammer for terrorbekæmpelse, der er truffet beslutning om i EU. Endvidere har flere medlemsstater endnu ikke ratificeret FN-Konventionen om at standse terrorfinansiering.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. Implementering af de enkelte dele af handlingsplanen for EU's indsats mod terrorisme kan have statsfinansielle og/eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Bekæmpelse af terrorisme kan kun ske gennem et effektivt samarbejde på internationalt plan. Den foreslåede strategi skønner regeringen at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har tidligere modtaget aktuelt notat om EU's strategi for bekæmpelse af terrorisme, forud for rådsmødet RIA den 2.-3. december. Et aktuelt notat om bekæmpelse af finansiering af terrorisme blev oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 5. juli 2004.

Dagsordenspunkt 5 b): Direktiv om hvidvaskning af penge

Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 30. juni 2004 et forslag til direktiv om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering (3. hvidvaskdirektiv).

Hjemmelsgrundlaget for direktivet er Traktatens artikel 47, stk. 2 og artikel 95. Direktivet skal vedtages med kvalificeret flertal efter fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. Traktatens artikel 251.

Hvidvask og terrorfinansiering er et internationalt problem. For at sikre et effektivt system mod hvidvask og terrorfinansiering lægger direktivforslaget op til en samordning af bekæmpelsen på EU-plan og på internationalt plan.

Ved hvidvaskning af penge forstås konvertering, overførsel, erhvervelse, besiddelse eller anvendelse af formuegoder eller fortidelse eller tilsløring af deres art, oprindelse, lokalisering, bevægelser og ejerforhold samt forsøg herpå eller medvirken hertil med viden eller formodning om, at formuegoderne stammer fra overtrædelse af straffeloven.

Den internationale organisation til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering FATF, med deltagelse af Danmark, har vedtaget en række anbefalinger: De 40 anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask (og fra juni 2003 også terrorfinansiering) samt 8 særlige anbefalinger til bekæmpelse af terrorfinansiering.

Ved udarbejdelsen af både 1. og 2. hvidvaskdirektiv har det været målet, at direktiverne skulle harmonere med de internationale standarder på området, herunder særligt FATFs anbefalinger. Som følge af revideringen af FATFs 40 anbefalinger i juni 2003 besluttede Kommissionen at fremsætte et forslag til et 3. hvidvaskdirektiv. Revideringen af de 40 anbefalinger har navnlig betydet en mere detaljeret beskrivelse af "kend din kunde"-princippet samt en udvidelse af disse anbefalinger til også at omfatte terrorfinansiering.

Forslaget til det 3. hvidvaskdirektiv indarbejder store dele af FATFs 40 reviderede anbefalinger, således at disse internationale standarder bliver ensartet gennemført i EU. For at skabe større klarhed er direktivforslaget udformet således, at der samtidig sker en sammenskrivning af forslaget og de to gældende hvidvaskdirektiver.

Ud over at videreføre de grundlæggende regler fra de to foregående hvidvaskdirektiver, behandler Kommissionens direktivforslag hovedsageligt følgende forhold:

- En udvidelse af direktivet til ikke kun at bekæmpe hvidvask af penge, men også terrorfinansiering.
- En udvidelse af direktivets anvendelsesområde til også at omfatte personer, der udbyder tjenesteydelser til en værdi af 15.000 EUR eller derover, forsikringsmæglere samt de såkaldte "trust and company service providers". Sidstnævnte omfatter blandt andet personer, der ejer aktier på andres vegne (nominee ordning), personer, der deltager i stiftelsen af eller som bestyrelsesmedlem i et selskab samt personer, der udbyder hjemsted eller adresse for selskaber, (kontorhoteller mv.)
- Anvendelsesområdet udvides endvidere, i overensstemmelse med FATFs anbefalinger, til at omfatte de virksomheder, der udøver aktiviteter på bilagslisten til Kreditinstitutdirektivet (2000/12/EF), uanset om der er tale om en hovedaktivitet. Dette er en udvidelse i forhold til tidligere, hvor direktivet kun omfattede virksomheder, der udøver en af aktiviteterne fra bilagslisten i Kreditinstitutdirektivet som hovedaktivitet. Ændringen betyder først og fremmest, at såfremt en virksomhed erhvervsmæssigt yder kredit uden at dette er en hovedaktivitet, vil virksomheden være omfattet af direktivet.
- Forbud mod anonyme konti samt en mere detaljeret regulering af kravene til kundekendskab, herunder særligt krav om kendskab til selskabers fysiske ejerkreds, "beneficial owners". Såfremt en fysisk person direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer mere end 10 pct. af selskabskapitalen eller stemmerettighederne i et selskab, skal disse personer identificeres mv. inden der kan etableres et kundeforhold med selskabet.
- Endvidere stilles der krav til en øget opmærksomhed på – samt kendskab til – visse typer af kunderelationer, for eksempel kunder, bosiddende i udlandet som indtager højere offentlige embeder mv. – såkaldte "politically exposed persons".
- Med henblik på at lette byrden om krav til kundekendskab for de virksomheder, der er omfattet af direktivet, indeholder forslaget dog mulighed for, at de omfattede virksomheder, i et vist omfang og under særlige betingelser, kan basere deres kundekendskab på oplysninger fra andre, der har indhentet de i direktivforslaget krævede oplysninger. Det er dog op til det enkelte medlemsland at beslutte.
- Endvidere åbnes der mulighed for, at visse typer af virksomhed, herunder udstedelse af elektroniske penge, under et vist beløb, vil kunne undtages fra direktivets krav til kundekendskab.
- Et krav om at virksomheder, der er omfattet af direktivet, sørger for at deres datterselskaber eller filialer, beliggende udenfor EU, pålægges krav til kundekendskab og opbevaring af oplysninger herom i samme omfang som direktivforslaget.
- En understregning af, at medlemslandene skal sørge for, at de af direktivet omfattede virksomheder hurtigt skal kunne videregive samtlige krævede kundeoplysninger til brug for politiets efter-

forskning. Det fastslås endvidere, at politiet, om muligt, skal give en tilbagemelding om en sags udfald mv. til de virksomheder, der har underrettet politiet om en hvidvask- eller terrorfinansieringsmistanke.

- Der stilles krav til enten tilladelse til eller registrering af vekselkontorer, pengeoverførselsvirksomheder samt de såkaldte "trust and company service providers". Der stilles derudover krav om tilladelse til spillekasinoer. Derudover skal ledelsen og den fysiske ejerkreds i sådanne virksomheder undergives en "fit and proper" vurdering.
- Endvidere skal det påses, at samtlige personer og virksomheder, der er omfattet af direktivet, overholder kravene i direktivet.
- Endeligt understreges det i direktivforslaget, at landene skal sikre sig, at ansatte i de af direktivet omfattede virksomheder, der underretter politiet om en mistænkelig transaktion, beskyttes bedst muligt mod trusler og lignende.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse vil først kunne forventes i slutningen af 2004 eller starten af 2005.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen tilkendegiver i direktivforslaget, at økonomisk kriminalitet, herunder hvidvask, samt terrorfinansiering kun kan bekæmpes effektivt på internationalt plan.

Regeringen er enig i, at bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering bedst opnås gennem indførelse af fælles regler på området - både på EU plan og internationalt plan. Regeringen skønner således, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Gældende dansk ret

Dansk lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, jf. lovbekendtgørelse nr. 129 af 23. februar 2004 (hvidvaskloven), 1. og 2. hvidvaskdirektiv er gennemført. På baggrund af FATFs 8 særlige anbefalinger om terrorfinansiering har den danske hvidvasklov, siden 2002, endvidere omfattet terrorfinansiering.

Den danske hvidvasklov har på nuværende tidspunkt ikke gennemført FATFs 40 anbefalinger i den reviderede udgave fra juni 2003.

Høring

I forbindelse med en høring af specialudvalgets medlemmer har Finanstilsynet modtaget svar fra Forsikring & Pension, Advokatrådet, Finansrådet og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Forsikring & Pension har særligt gjort opmærksom på, at direktivets krav om identifikation af et selskabs fysiske ejerkreds er udtryk for betydeligt skærpede legitimationsforanstaltninger i forhold til det nugældende direktiv. Forsikring & Pension foreslår på denne baggrund, at identificering af og indhentelse af dokumentation for et selskabs fysiske ejerkreds overlades til en central offentlig myndighed. Dette vil således lette byrden for de af direktivet omfattede virksomheder samt deres kunder.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer anfører, at forslaget vil medføre, at revisorer bliver pålagt nye undersøgelsespligter, og at dette vil være omkostningskrævende for revisorer og dermed for kunderne. Foreningen støtter endvidere, at definitionen af "beneficial owner" bliver så tæt på FATF's definition som muligt.

Finansrådet gør opmærksom på, at definitionen af alvorlige forbrydelser i direktivet, som bygger på definitionen i Joint Action 98/733/JHA, kan give problemer i Danmark, idet det kan medføre, at uforholdsmæssigt mange lovovertrædelser skal indberettes, idet strafferammerne er bredt formuleret i den danske lovgivning. Finansrådet tager afstand fra en så vidtgående anmeldelsespligt.

Med hensyn til "beneficial owners" foretrækker Finansrådet en grænse højere end 10 pct. Definitionen af "political exposed persons" skal være præcis, således at bestemmelsen er operationel i filialledet.

Advokatrådet anfører også betænkeligheder ved definitionen af alvorlige forbrydelser og har endvidere anført en del detailbemærkninger, særligt om afgrænsningen af advokaters forpligtelser til at foretage indberetninger.

Finansforbundet har endvidere understreget vigtigheden af direktivforslagets bestemmelse om tilstrækkelig beskyttelse af ansatte, der underretter politiet om en mistænkelig transaktion.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelse af forslaget til 3. hvidvaskdirektiv vil kræve en ændring af den danske hvidvasklov. Endvidere kan forslaget få betydning for udformningen af anden lovgivning, herunder særligt i selskabslovgivningen.

Den danske hvidvasklov omfatter navnlig ikke så detaljerede regler til kundekendskab som foreslået i direktivet. Dette drejer sig særligt om kravene til kendskab til virksomhedens kunder, f.eks. et selskabs fysiske ejerkreds ("beneficial owners") samt krav om øget opmærksomhed overfor kunder, der indtager højere offentlige embeder m.v. ("politically exposed persons").

Derudover er de såkaldte "trust and company service providers" ikke omfattet af lovens anvendelsesområde. Krav om registrering af "trust and company service providers" samt vekselkontoer skal ligeledes gennemføres i loven.

Endelig er det nødvendigt at indføre regler om, at det skal påses af de relevante myndigheder, at samtlige personer og virksomheder, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, overholder kravene i loven.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslaget vil betyde væsentlige ændringer i de nugældende regler for de virksomheder og personer, som er eller vil blive omfattet af direktivet. Både virksomheder og offentlige myndigheder vil blive pålagt omkostninger i forbindelse med indførelse af de forøgede registrerings- og tilsynsopgaver samt det øgede krav til kundekendskab.

De væsentlige ændringer vil særligt berøre kravene til kundekendskab samt det forhold, at virksomheder og personer, der ikke på nuværende tidspunkt er underlagt et tilsyn med overholdelsen af hvidvaskreguleringen, vil blive underlagt et sådant tilsyn.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt faktisk grundnotat den 20. juli 2004, alm. Del bilag 1113.

Dagsordenspunkt 6: Kommissionens rapport vedrørende alkoholafgifter

Baggrund

EU Kommissionen har fremsat rapport om afgiftssatser pålagt alkohol og alkoholholdige drikkevarer (COM(2004)223 af 26. maj 2004).

Rapporten er udarbejdet på baggrund af artikel 8 i direktiv 92/84/EEC af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer. I artiklen er præciseret, at Rådet på baggrund af rapporten skal træffe beslutning om eventuelle foranstaltninger.

I overvejelserne om en tilnærmelse af afgifterne skal følgende inddrages eller overvejes:

- hensynet til, at det indre marked fungerer tilfredsstillende
- konkurrencen mellem de forskellige former for alkoholholdige drikkevarer
- punktafgiftssatsernes realværdi
- traktatens bredere målsætning

Derudover har Kommissionen valgt også at behandle spørgsmålet om afgiftsstrukturen på alkohol og alkoholholdige drikkevarer i rapporten.

De eksisterende minimumsafgifter i EU blev vedtaget i 1992 og er ikke blevet justeret siden. Ifølge Kommissionens beregninger er priserne steget ca. 24 % i perioden fra 1. januar 1993 til 31. december 2002. Kommissionen vurderer derfor, at minimumsafgifterne bør forøges med samme rate.

De danske afgifter på øl, vin og spiritus overholder EU's minimumssatser og vil fortsat gøre det efter en eventuel forhøjelse med den angivne sats.

Kommissionen har ikke udarbejdet et forslag til ændringer i direktiverne, hvilket er nødvendigt, hvis minimumssatserne skal forhøjes. Med rapporten ønsker Kommissionen at understøtte en debat i Rådet, Europa Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. På baggrund af disse drøftelser vil Kommissionen afgøre, om der skal fremsættes et ændringsforslag.

Gældende regler

De gældende regler på området findes i direktiv 92/84/EEC af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer, direktiv 92/83/EEC af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer, i spiritusafgiftsloven samt vin- og ølafgiftsloven.

I direktiv 92/84 er der fastsat minimumsafgiftssatser for alkohol og alkoholholdige drikkevarer. Satserne er opdelt i fire kategorier: Spiritus, vin, mellemklasseprodukter (hedvin) og øl.

De nuværende *minimumssatser* præsenteres under punkt 3C). En detaljeret gennemgang af de gældende danske regler er vedlagt i bilag 1.

Rapportens indhold

Kommissionen behandler 4 hovedemner i rapporten:

- A) Hensynet til det indre markeds funktion.
- B) Konkurrencen mellem de forskellige former for alkoholholdige drikkevarer.
- C) Punktafgiftssatsernes realværdi.
- D) Traktatens bredere målsætning.

Ad A) Hensynet til det indre markeds funktion

Kommissionen konkluderer i sin rapport, at afskaffelsen af de skatte- og handelsmæssige hindringer i EU i 1993 sammenholdt med den fortsatte optagelse af medlemsstater med meget forskellige afgiftsniveauer på spiritus er årsag til forvridninger af det indre marked.

Problemerne stammer fra den relativt høje afgiftsbyrde i forhold til den underliggende værdi af varen samt det forhold, at der er betydelige forskelle i afgiftsniveauer mellem medlemslandene.

Som følge af disse forhold opstår der dels en legal grænsehandel, hvor der købes varer i EU-lande med lavere afgift på eksempelvis spiritus, og dels illegal handel, hvor varer indsmugles og afsættes uden betaling af afgifter og moms. Resultatet er konkurrenceforvridning og uregelmæssig handel.

Kommissionen fastslår på den baggrund, at en forstærket tilnærmelse af afgiftsniveauerne vil være et skridt på vejen til at forbedre det indre markeds funktionsmåde.

Ad B) Konkurrencen mellem forskellige former for alkoholholdige drikkevarer

Kommissionen har set på omfanget af konkurrence mellem forskellige typer af alkohol (eksempelvis øl og vin) og på, hvorvidt afgifterne for konkurrerende kategorier skal harmoniseres.

Kommissionen konkluderer i rapporten, at det generelt ser ud til, at konkurrencen mellem forskellige typer af alkohol ikke er afgørende for fastsættelsen af afgiftsniveauet på nationalt plan. Af rapporten fremgår også, at det er meget vanskeligt at finde entydige resultater for hvordan efterspørgslen efter en bestemt type alkohol påvirkes af ændringer i produktets egen pris og af ændringer i priser på konkurrerende typer alkohol. En analyse, som er refereret i rapporten, indikerer, at efterspørgslen

efter en bestemt type alkohol er relativt ufølsom overfor både prisændringer på produktet og prisændringer på konkurrerende alkohol.

Ad C) Punktafgiftssatsernes realværdi

De nuværende minimumsafgifter blev vedtaget i 1992 og er ikke blevet justeret siden. Kommissionen har beregnet, at priserne i EU generelt er steget med ca. 24 % i perioden fra 1. januar 1993 til 31. december 2002.

Kommissionen konkluderer på den baggrund, at i bestræbelserne på at opretholde realværdien af afgifterne skal medlemsstaterne overveje en forhøjelse af EU's minimumssatser på 24 % for at afspejle den inflation, der har været i perioden.

De nuværende og de prisindekserede minimumssatser fremgår af tabellen nedenfor:

Tabel 1. Kommissionens forslag til ændring af eksisterende minimumsafgifter

Produkt	Nuværende minimumsafgift	Forslag til ny minimumsafgift	Danske afgifter pr. 1. oktober 2004 ¹⁾
Øl	13,91 kr. pr. hl/alkoholpct.	17,25 kr. pr. hl/alkoholpct.	58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkoholinhold svarende til 58,40 kr. pr. hl/alkoholpct. ²⁾ Øl med et ethanolindhold under 2,8 % vol. er dog fritaget for afgift.
Vin	0 kr.	0 kr.	1) For varer med et ethanolindhold på 1,2 % vol., men ikke over 6 % vol. 4,50 kr./l 2) For varer med et ethanolindhold på 6 % vol., men ikke over 15 % vol. 7,05 kr./l 3) For varer med et ethanolindhold på over 15 % vol., men ikke over 22 % vol. 10,55 kr./l For varer, der har et overtryk på mindst 3 bar ved 20° C opkræves en tillægs-afgift på 3,50 kr. pr. liter.
Mellemklasseprodukter	3,35 kr./l	4,16 kr./l	
Spiritus	7.436,20 kr. pr. hl ren alkohol eller national grænse	7.436,20 kr. pr. hl ren alkohol eller tidligere national grænse forøget med 24 pct.	150 kr. pr. liter 100 % ætanolstyrke. Det svarer til 15.000 kr. pr. hl ren alkohol. ³⁾

Note: Der er benyttet en valutakurs på 7,4362 kr./€ til omregning fra Euro til kr.

¹⁾ Der er den 17. november 2004 fremsat lovforslag i Danmark L 125, hvori blandt andet foreslås en ændring af øl- og vinafgiften og en særavgift på alcopops (alkoholholdige sodavand), se bilag 1.

²⁾ Eksempel: For en 33 cl's øl med 4,6 % alkohol vil afgiften være 88,65 øre, idet $0,33 \text{ l} * 4,6\% * 58,40 \text{ kr. pr. 100 \% alkohol} = 0,8865 \text{ kr. pr. 100 \% alkohol}$.

³⁾ Ifølge alkoholdirektivet (92/84) kan medlemsstater, der anvender en punktafgiftssats på mindre end 1000 Euro pr. hl ren alkohol (svarer til 7436,20 kr. pr. hl ren alkohol) ikke nedsætte deres nationale sats. Medlemsstater, der anvender en punktafgiftssats på over 1000 Euro pr. hl ren alkohol kan ikke nedsætte deres nationale sats til under 1000 Euro. Danmark kan således ikke nedsætte afgiften til et beløb under 7436,20 kr. pr. hl ren alkohol.

Ad D) Traktatens bredere målsætning

Sundheds- og socialpolitik

Af artikel 152 i Traktaten fremgår, at der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktiviteter. Kommissionen konkluderer i rapporten, at majoriteten af medlemslande ikke tager sundhedshensyn i betragtning ved fastsættelsen af deres afgifter, selv om den nuværende EU-lovgivning giver gode muligheder for, at sådanne overvejelser tages i betragtning.

Kommissionen tilføjer dog, at flere medlemslande har givet udtryk for, at minimumssatserne skal stige i takt med inflationen, såfremt afgifterne fortsat skal bidrage til at reducere det samlede spiritusforbrug og til at reducere de eksternaliteter, der følger af alkoholmisbrug i form af sociale- og sundhedsmæssige omkostninger

Landbrugspolitik

Minimumsafgifter på vin er – som hidtil – et meget kontroversielt og politisk følsomt emne, konkluderer Kommissionen. Nogle af de ikke vin-producerende medlemslande kræver, at enhver ændring i minimumssatserne for spiritus er betinget af en indførelse af en positiv minimumssats på vin, hvilket de vin-producerende lande er modstandere af.

Forsendelsessystemet og de hermed forbundne omkostninger for virksomheder og myndigheder

Øl, vin og spiritus forsendes i dag mellem EU-landene ved hjælp af et forsendelsessystem, der indebærer, at varerne flyttes mellem autoriserede skatte-varehuse, at der skal udarbejdes ledsagedokumenter, garantier mv. Systemet medfører administrative omkostninger for virksomheder og myndigheder. Da afgiften på øl og vin er mindre end momsen i mindst 10 ud af 15 lande og nu 20 ud af 25 medlemsstater, sætter Kommissionen spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssig i at opretholde dette system, hvis der ikke er udsigt til, at afgifterne generelt bliver højere.

Udvidelsen af EU

De nye medlemslande, der blev optaget i EU den 1. maj 2004, har alle afgifter som er på eller over minimumssatserne. Ansøgerlandene Rumænien og Bulgarien har ikke anmodet om en overgangsperiode for at kunne øge niveauet til minimumssatserne.

Ændring af hyppigheden for udarbejdelse af rapporten

I henhold til art. 8 i direktiv 92/84/EEC skal Kommissionen udarbejde en rapport om afgifterne på alkohol og alkoholholdige drikkevarer hvert andet år. Kommissionen vurderer, at det er for kort en periode i forhold til ændringer på området og foreslår derfor at rapporten udarbejdes hvert fjerde år. Denne ændring foreslås indarbejdet ved næste ændring af direktivet.

Kn-koderne opdateres

Alkoholholdige produkter kategoriseres efter EU's kombinerede Nomenklatur (KN-koder i toldnomenklaturen). Systemets oprindelige formål er en ensartet anvendelse af toldsats i EU. For at finde en ensartet måde at kategorisere alkoholprodukter har man i direktiv 92/83 henvist til disse kn-koder i toldnomenklaturen. Efter art. 26 i direktiv 92/83 anvendes den udgave af toldnomenklaturen som gælder på tidspunktet for direktivets vedtagelse – der henvises således til en udgave fra 1992. Kommissionen foreslår, at der sker en ændring af art. 26 således, at henvisningen hele tiden sker til den nyeste version. Samtidig vurderer Kommissionen, at beslutninger vedrørende opdateringen af kn-koderne

med fordel kan træffes af Punktafgiftsudvalget efter proceduren i art. 24 i direktiv 92/12.

Herudover opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at overveje, om det kunne være hensigtsmæssigt at gøre klassifikationen af spiritusprodukter mindre afhængig af en henvisning til kn-koderne. Det vil betyde, at der skal fastsættes et andet system til klassifikation af spiritusprodukter, idet det er afgørende for samhandlen mellem EU-landene, at de enkelte spiritusprodukter klassificeres ens. Ved at fastsætte et klassifikationssystem uafhængig af toldnomenklaturen vil man blandt andet kunne fastsætte en bredere klassifikation til brug for indplacering af de meget forskellige produkter, der er kommet på markedet de senere år.

Retsgrundlag

Rapporten er udarbejdet på baggrund af artikel 8 i direktiv 92/84/EEC af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer, hvorefter Rådet på grundlag af Kommissionens rapport træffer beslutning om nærmere foranstaltninger.

Høring

Rapporten indeholder ingen forslag til ny lovgivning eller ændring af eksisterende, hvorfor rapporten ikke sendes i høring på nuværende tidspunkt. Skatteministeriet vil dog drøfte rapportens indhold med de relevante organisationer m.v.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Som opfølgning på rapporten fremsætter Kommissionen eventuelt konkrete forslag til fællesskabsforanstaltninger, hvis omfang og konsekvenser afhænger af den nærmere udformning.

Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Som opfølgning på rapporten fremsætter Kommissionen eventuelt konkrete forslag til fællesskabsforanstaltninger, hvis omfang og konsekvenser afhænger af den nærmere udformning.

Administrative konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv administrative konsekvenser. Som opfølgning på rapporten fremsætter Kommissionen eventuelt konkrete forslag til fællesskabsforanstaltninger, hvis omfang og konsekvenser afhænger af den nærmere udformning.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Rapporten indeholder ikke konkrete forslag til regulering, hvorfor nærheds- og proportionalitetsprincippet ikke berøres.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat af 21. september 2004 er oversendt til Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1. Gældende danske regler

Spiritus

Der betales afgift af spiritus efter spiritusafgiftsloven. Det fremgår af lovens § 2, at afgiften udgør 150 kr. pr. liter 100% ætanolstyrke.

Spiritusafgiften dækker følgende varer:

- Spiritus, herunder ethanol (alkohol) i ren stand eller blandet med vand (sprit), med et ethanolindhold på over 1,2 pct. vol., fx akvavit, cognac, whisky, vodka, rom, gin, likør og finsprit. Der er tale om alle produkter med et virkeligt alkoholindhold på over 1,2 pct. vol.² Undtaget er enkelte varer som ikke uden tilsætning af spiritus eller vin kan bruges til fremstilling af drikkelige varer med et ikke uvæsentligt ethanolindhold, fx visse ethanolholdige essenser til brug ved fremstilling af limonade o.l.
- Hedvin, vermouth, frugtvin o.l. (vin og andre gærede drikkevarer end øl eller vin) med et ethanolindhold over 22 pct. vol.
- Andre varer med et ethanolindhold på mere end 1,2 pct. vol., hvis varerne er drikkelige, fx whisky-soda og cocktails.
- Ethanolholdige ekstrakter, essenser o.l., der ikke er afgiftspligtige efter § 1, men som virksomheden vil anvende til fremstilling af afgiftspligtige varer.
- Indført vin og ethanolholdige ekstrakter, essenser o.l., som ikke i sig selv er spiritusafgiftspligtige, inddrages under afgiftspligten, når de tilføres en registreret virksomhed med henblik på brug ved fremstilling af spiritusafgiftspligtige varer.

Øl omfattes ikke af spiritusafgiftspligten. Det samme gælder vin og frugtvin med et ethanolindhold på 22 pct. vol. og derunder.

Der er den 17. november 2004 fremsat lovforslag L 125 om en særavgift på alkoholholdige sodavand – de såkaldte alkopops. Den samlede afgift på en 27,5 cl's alkoholsodavand med 5,5 pct. vol. vil være ca. 3,85 kr. pr. flaske (inkl. moms), inkl. enten øl, vin- eller spiritusafgift samt tillægsafgift. Tillægsafgifterne udgør mellem ca. 1 kr. og ca. 2,85 kr. inkl. moms pr. flaske

Vin og frugtvin

Der betales afgift af vin og frugtvin m.m. efter øl- og vinafgiftsloven – afgiften på vin og frugtvin m.m. fremgår af lovens kapitel 2.

² Det er afgørende for et produkts indplacering, om produktet er malt/vin-baseret eller alkoholbaseret. Således er f.eks. alkopops, der har en lavere alkoholprocent end mange øl og vin produkter, omfattet af spiritusafgiften.

Vin og frugtvin, der henhører under toldtariffens pos. 2204, 2205 og 2206, og som har et ethanolindhold over 1,2 pct. vol., men ikke over 22 pct. vol. er omfattet af afgiftspligten og omfatter bl.a. følgende varer - også mousserende:

- vin, fx rødvin, rosévin og hvidvin
- hedvin, fx madeira, portvin og sherry
- aperitifvine, fx vermouth og sangria
- frugtvin o.l., fx kirsebærvin, æblecider og mjød

Afgiften pr. liter for varer med følgende ethanolindhold er:

- 1) med et ethanolindhold på 1,2 % vol., men ikke over 6 % vol. 4,50 kr.
- 2) med et ethanolindhold på 6 % vol., men ikke over 15 % vol. 7,05 kr.
- 3) med et ethanolindhold på over 15 % vol., men ikke over 22 % vol. 10,55 kr.

For varer, der har et overtryk på mindst 3 bar ved 20° C opkræves en tillægs-afgift på 3,50 kr. pr. liter.

Varer med et ethanolindhold på over 22 pct. vol. beskattes som spiritus.

Der er den 17. november 2004 fremsat lovforslag L 125 om nedsættelse af vin-afgiften, således, at afgiften pr. liter for varer med følgende ethanolindhold vil blive :

- 1) med et ethanolindhold på 1,2 % vol., men ikke over 6 % vol. 3,90 kr.
- 2) med et ethanolindhold på 6 % vol., men ikke over 15 % vol. 6,14 kr.
- 3) med et ethanolindhold på over 15 % vol., men ikke over 22 % vol. 9,20 kr.

Øl

Den 1. oktober 2004 er øl-afgiften omlagt til en glidende afgiftsskala efter det faktiske alkoholindhold i øllet, jf. lov nr. 1217 af 27. december 2003 (L86). Afgiften er 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkoholindhold.

Øl med et ethanolindhold under 2,8 % vol. er dog fritaget for afgift.

Der er den 17. november 2004 fremsat lovforslag L 125 om nedsættelse af øl-afgiften til 50,90 kr. pr. liter 100 pct. ren alkoholindhold.

Dagsordenspunkt 7 a): Moms - Direktiv om nedsat moms

Der ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 7. december 2004 på fransk foranledning endnu en drøftelse af forslag til ændret direktiv om nedsat moms [KOM(2003) 397]. Sagen er senest drøftet på ECOFIN-mødet den 16. november 2004.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændret direktiv om nedsat moms [KOM(2003) 397] med henblik på at forenkle, rationalisere og reducere området for nedsat moms i EU samt sikre en ensartet behandling af medlemsstaterne, herunder også de nye tiltrædende lande.

Rådet (ECOFIN) udskød på mødet den 25. november 2003 beslutningen vedrørende forslaget til ændret direktiv om nedsat moms, herunder ændring af bilag H, der lister de varer og ydelser, hvor medlemslandene har mulighed for at anvende nedsatte momssatser på minimum 5 pct. i modsætning til den ordinære momssats på minimum 15 pct. I stedet enedes Rådet om at opfordre Kommissionen til at fremsætte forslag om at forlænge forsøgsordningen vedrørende arbejdskraftintensive tjenesteydelser (bilag K), der ellers udløb den 31. december 2003, i yderligere to år. Ordningen angår 9 af de 15 "gamle" medlemslande. Kommissionens forslag herom blev vedtaget på rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2004 som a-punkt.

Kommissionen har endvidere i april 2004 fremsat forslag om, at de "nye" medlemslande, der ønsker det - det er Polen og Tjekkiet - får mulighed for også at anvende den omtalte forsøgsordning, så længe den løber [KOM (2004) 295 og 296].

For så vidt angår selve forslaget til ændret direktiv om nedsat moms, herunder bilag H, var der i forbindelse med Det Europæiske Råd den 12.-13. december 2003 en uformel drøftelse herom blandt ECOFIN-ministrene. Drøftelserne fortsatte på rådsmøderne (ECOFIN) den 20. januar, 10. februar og 9. marts 2004, hvor der ikke blev truffet konklusioner.

Frankrig har under drøftelserne fremført ønske om, at der gives mulighed for nedsat moms på restaurantydelser. I forbindelse med det tysk-fransk-britiske topmøde den 18. februar 2004 i Berlin gav den tyske kansler Schröder angiveligt den franske præsident Chirac tilsagn om, at Tyskland ikke vil modsætte sig, at Frankrig fra den 1. januar 2006 kan indføre nedsat moms på restaurantydelser.

På rådsmødet (ECOFIN) den 16. november 2004 bad Frankrig om, at der snarest udarbejdes et arbejdsprogram og en tidsplan for det videre arbejde, der har ligget stille i længere tid. Formandskabet tilkendegav, at dette ville blive taget op på mødet 7. december 2004.

Indhold

Kommissionens forslag

Det gældende regelsæt for nedsat moms har grundlag i dels det nuværende bilag H til 6. momsdirektiv, dels en række særordninger, der giver visse medlemslande mulighed for at anvende nedsatte satser – i enkelte tilfælde 0-sats – på visse varer eller ydelser og dels bilag K.

Kommissionen foreslår, at medlemslandenes mulighed for at anvende nedsatte momssatser på visse varer og tjenesteydelser fremover alene har grundlag i et ændret bilag H, og at såvel de nationale særordninger som bilag K således ophører, idet dog visse af de heri indeholdte varer og ydelser overføres til dette ændrede bilag H.

Visse medlemslande mister således ifølge Kommissionens forslag retten til nedsatte momssatser på varer og ydelser, som ikke fremgår af den nye liste H.

Det følger endvidere af Kommissionens forslag, at visse medlemsstater kan opretholde særligt lave satser i visse områder (øer, fjernt liggende områder – f.eks. Portugal for så vidt angår Madeira og Azorerne), men ordningen begrænses til varer og ydelser, der forbruges i disse områder. Ordningen kan således ikke længere anvendes på salg til forbrug uden for områderne.

Endelig foreslår Kommissionen at præcisere reglerne om anvendelse af bilag H i overensstemmelse med EF-Domstolens praksis. Det betyder, at et medlemsland ikke behøver at anvende nedsat moms for en hel kategori i bilag H, men kan begrænse det til dele heraf i det omfang, dette ikke medfører konkurrenceforvridning.

Der foreslås følgende indholdsmæssige ændringer i kategorierne i bilag H:

- I kategori 4 (medicinsk udstyr m.v.) indsættes også "hjælpemidler til handicappede".
- I kategori 9 (boliger) ophæves betingelsen om, at leverancerne sker som led i en socialpolitik, idet betingelsen har vist sig vanskelig at anvende. Den gældende kategori omfatter "levering, opførelse, renovering og ombygning" af boliger. Dette udvides med "udlejning". Endelig videreføres i denne kategori – fra forsøgsordningen vedrørende arbejdskraftintensive tjenester – "reparation og vedligeholdelse samt rengøring" af boliger.
- Som ny kategori indsættes "levende planter, blomstervarer (herunder løg, afskårne blomster og pyntegrønt) og træ til brændsel. Som led i en særordning anvender 11 medlemslande i øjeblikket i varierende udstrækning nedsat moms på disse vareområder.
- Som ny kategori indsættes endvidere "restaurationsydelser". 8 af de nuværende 15 medlemslande har i dag ifølge særordninger ret til at anvende nedsat moms for restaurationsydelser.

- Kategori 17 (renholdelse af gader, renovation og behandling af affald) udvides med kloakarbejde og genbrug af affald.
- Som ny kategori indsættes også "levering af el, gas og varme". Efter gældende regler har alle lande ret til at anvende nedsat moms for el og gas, men kun efter forudgående godkendelse fra Kommissionen. Denne praksis bortfalder således. "Varme" tilføjes, fordi ydelsen - leveringen af varme - er meget sammenlignelig med el- og gasleverancer.
- Endelig videreføres fra forsøgsordningen vedrørende arbejdskraftintensive tjenester som ny kategori "pleje i hjemmet".

Overordnet er det Kommissionens opfattelse, at bilag H i den foreslåede udformning ikke vil medføre konkurrenceforvridning mellem medlemslandene. Derimod mener Kommissionen, at de særregler om nedsat moms, som bortfalder ved forslaget, har givet anledning til konkurrenceforvridning.

Vedhæftede bilag indeholder en oversigt.

Retsgrundlag

Kommissionens forslag har hjemmel i Traktatens artikel 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed. Dog har Kommissionen foreslået Tiltrædelsesaktens art. 57 (vedtagelse med kvalificeret flertal) som retsgrundlag for forslaget vedrørende Polen og Tjekkiet.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Vedtagelse af Kommissionens forslag vil ikke kræve ændring af momsloven, idet Danmark ifølge det foreliggende forslag kan opretholde 0-satsen for aviser. Muligheden for at anvende nedsat moms vil fortsat være frivillig.

Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens forslag betyder, at det stadig er valgfrit for medlemslandene at anvende nedsat moms. Endvidere vil Danmark ifølge forslaget kunne opretholde 0-satsen for aviser. Den del af forslaget har derfor som udgangspunkt ingen samfundsøkonomiske, administrative eller statsfinansielle konsekvenser.

Ophævelsen af muligheden for at sælge teleydelser med særlig lav moms fra visse territorier i visse medlemslande til forbrugere bl.a. her i landet, ventes at ville modvirke risikoen for provenutab, som følge af et eventuelt stigende grænseoverskridende salg.

Forslaget skønnes ikke at få administrative konsekvenser eller økonomiske omkostninger for erhvervslivet.

Generelt vil en reduktion af afgiftsmæssig forvridding og differentiering i andre lande styrke det indre marked og samhandlen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens forslag skønnes ikke at påvirke medlemslandenes afgiftskompetence ud over, hvad der er nødvendigt for det indre markeds funktion. Regeringen skønner derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Høring

Der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Industri, Håndværksrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Center for Ligebehandling af Handicappede, Kommunernes Landsforening, Dansk Energi, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Horesta og Danske Dagblades Forening.

Det nævnes i flere af de indkomne høringssvar, at man generelt er positiv over for direktivforslaget. Enkelte er kommet med forslag til varer og ydelser, der bør omfattes af listen. Det kan bl.a. nævnes, at Håndværksrådet ønsker forslaget udvidet med anlægsgartnerarbejde og flere andre håndværksfag. Håndværksrådet skriver, at nedsat moms kan bruges som et middel til at bekæmpe sort arbejde. Under alle omstændigheder støtter Håndværksrådet direktivforslaget, uanset om Danmark ønsker at anvende nedsatte satser.

Omvendt anfører Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i deres høringssvar, at forsøgsordningen vedrørende nedsat moms på arbejdskraftintensive ydelser kun i begrænset omfang har resulteret i lavere priser, og at forsøgsordningen heller ikke har givet nogen signifikant beskæftigelsesvirkning. Derfor mener Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at beskæftigelses-, sociale og andre formål bør fremmes med andre virkemidler end moms.

Advokatrådet, Danske Fjernvarmeværkers Forening og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har ikke bemærkninger til forslaget vedrørende Polens og Tjekkiet deltagelse i forsøgsordningen. Dansk Industri udtaler, at organisationen ikke har tekniske bemærkninger mens Foreningen af registrerede revisorer støtter dette forslag.

Tidligere forelæggelser

Grundnotat af 3. september 2003 er oversendt til Folketingets Europaudvalg. Sagen blev endvidere forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 7. oktober 2003, forud for rådsmødet

(ECOFIN) den 25. november 2003 (til forhandlingsoplæg), og forud for rådsmøderne (ECOFIN) den 20. januar, 10. februar, 9. marts og 16. november 2004. Grundnotat og supplerende grundnotat om forslaget vedrørende Polen og Tjekkiet er oversendt til Folketingets Europaudvalg henholdsvis den 30. april og den 28. juni 2004.

BILAG**OVERSIGTER**

1. Bilag K - særordninger for "gamle" medlemslande med udløbsdato den 31. december 2005. Denne kategori omfatter forsøgsordninger med nedsat moms - ned til 5 % - på arbejdskraftintensive ydelser.

KATEGORI - YDELSE	MEDLEMSLAND
1. Småreparationer	
- Cykler	Belgien, Holland og Luxembourg
- Sko og lædervarer	Belgien, Holland og Luxembourg
- Beklædningsgenstande og linned	Belgien, Grækenland, Holland og Luxembourg
2. Reparation og renovering af private boliger	Belgien, Frankrig, Italien, Holland, Portugal, Spanien og UK (kun Isle of Man)
3. Vinduespudsning	Frankrig, Luxembourg
4. Pleje i hjemmet	Grækenland, Frankrig, Italien og Portugal
5. Frisørvirksomhed	Luxembourg, Holland og Spanien

2. Overgangsordninger for „nye“ medlemslande. Disse ordninger har alle udløbsdato.

MEDLEMSLAND	UDLØBS-DATO	VARE/TJENESTE/SATS
Letland	31.12.2004	Varme til husholdninger (0-sats)
Estland	30.6.2007	Varme og brændsel til private og visse organisationer m.v. (ned til 5%)
Tjekkiet	31.12.2007	Varme og brændsel til private og små ikke-momsregistrerede virksomheder (ned til 5%) Boligbyggeri (ikke materialer) uden for det sociale område (ned til 5%)
Cypern	31.12.2007	Medicin og fødevarer undtagen is, snacks o.lign (0-sats) Restaurantydelser (ned til 5%)
Ungarn	31.12.2007	Kul, brænde, lokal fjernvarme, restaurantydelser (ned til 12%)
Polen	31.12.2007	Visse bøger og tidsskrifter (0-sats) Restaurantydelser, boligbyggeri og -renovering, reparation m.v. (ikke materialer) uden for det sociale område samt levering af hele eller dele af nye bygninger til boligformål (ned til 5%)
Slovenien	31.12.2007	Restaurantydelser, boligbyggeri og -

		renovering, reparation m.v. (ikke materialer) uden for det sociale område (ned til 5%)
Slovakiet	31.12.2007	Boligbyggeri (ikke materialer) uden for det sociale område (ned til 5%)
Polen	30.4.2008	Fødevarer og varer til landbruget (Bilag H, punkt 1 og 11) (ned til 3%)
Slovakiet	31.12.2008	Energi til varme til private og små ikke-momsregistrerede virksomheder (ned til 5%)
Malta	1.1.2010	Fødevarer og medicin (0-sats)

Note: Der tages forbehold for, at oversigten ikke er fuldstændig.

3. Forslag fra Kommissionen

3.A Tidsubegrænsede særordninger for "gamle" medlemslande, som Kommissionen har foreslået ophævet. Det drejer sig om varer og tjenester uden for 6. momsdirektivs bilag H.

3.A.1 "Parkeringssatser"

MEDLEMS- LAND	SATS	VARE/YDELSE
Belgien	12%	Kul, koks og dæk
Irland	13,5%	Energi til belysning og opvarmning, maskiner og udstyr til anvendelse ved opførelse og vedligeholdelse af fast ejendom, reparation og vedligeholdelse af visse former for maskiner og udstyr, ydelser vedrørende pleje af det menneskelige legeme, visse ydelser til turister, fotografers ydelser, jockey-ydelser samt kunstværker og antikviteter
Luxembourg	12%	Visse brændselsprodukter, herunder olie træ og blyfri benzin, reklamer, kataloger samt turistbrochurer, rejsebureauvirksomhed, reklamebureauvirksomhed o. lign., liberale erhverv, finans- og opsparingsforvaltning, varer til vask og rengøring, tobak og visse vine
Østrig	12%	Vin leveret i produktionsleddet

Note: Der tages forbehold for, at oversigten ikke er fuldstændig.

3.A.2. "Super nedsatte satser"

MEDLEMS- LAND	SATS	VARE/YDELSE
------------------	------	-------------

Luxembourg	3%	Sodavand, børnetøj og -sko.
------------	----	-----------------------------

Note: Der tages forbehold for, at oversigten ikke er fuldstændig

3.A.3 "0-satser"

MEDLEMSLAND	VARE/YDELSE
Irland	Børnetøj og -sko, vokslys og visse ydelser leveret af 'Commissioners of Irish Lights'
Italien	Levering af guldbarrer, af arealer, der ikke kan anvendes til byggeformål og metalskrot
UK	Børnetøj og -sko, visse campingvogne og husbåde, støvler og hjelme til anvendelse i industrien samt motorcykel- og cykelhjelme

Note: Der tages forbehold for, at oversigten ikke er fuldstændig

3.B Særordninger for "gamle" medlemslande, som er tidsubegrænsede³. I Kommissionens forslag vil lande med 0-satser og supernedsatte satser kunne videreføre disse satser for varer og tjenesteydelser, der er nævnt i 6. momsdirektivs bilag H. Det gælder eksempelvis for aviser.

3.B.1 "0-satser". Nedenstående er kun eksempler på 0-satser.

MEDLEMSLAND	VARE/YDELSE
Danmark	Aviser
Belgien	Aviser
Irland	Fødevarer, såsød m.v., dyrefoder, hygiejnebeskyttelsesmidler til kvinder samt medicinsk udstyr
Finland	Aviser og tidsskrifter solgt i abonnement af mindst én måneds varighed
Sverige	Receptpligtig medicin samt medicin til sygehuse
UK	Bøger, aviser, tidsskrifter, kort m.v., fødevarer, såsød m.v., vand, receptpligtig medicin, medicinsk udstyr, boligbyggeri uden for det sociale område, velgørende organisationers salg af varer modtaget gratis, båndoptagere og bånd til Blindeinstituttet, kloakrensning, passagertransport samt transport af gods og passagerer til og fra en destination uden for UK
Cypern	Medicin og fødevarer
Polen	Visse bøger og tidsskrifter

³ Under forudsætning af at den nuværende momsordning ikke bliver ændret til den "endelige EU-momsordning". Mange medlemslande har forbehold overfor den "endelige EU-momsordning".

3.B.2 "Supernedsatte satser"

MEDLEMS- LAND	SATS	VARE/YDELSE
Grækenland	4%	Bøger, aviser, tidsskrifter og entre til kulturelle tjenester og shows (biograf, teater, sport m.v.)
Frankrig	2,1%	Medicin, aviser og tidsskrifter samt radio- og TV-licens
Irland	4,3%	Fødevarer, levering af nye bygninger, arbejdsydelser vedrørende nybyggeri samt renovering og vedligeholdelse af bygninger
Italien	4%	Fødevarer, medicin, bøger, aviser, tidsskrifter, radio- og TV-licens, levering af nye bygninger, arbejdsydelser vedrørende nybyggeri samt renovering og vedligeholdelse af bygninger, medicinsk udstyr, visse tjenester på det sociale område samt visse kunstgødningsprodukter
Luxembourg	3%	Fødevarer, medicin, bøger, aviser, tidsskrifter, hoteller, spildevandsrensning, persontransport, levering af nye bygninger til boligformål, arbejdsydelser vedrørende nybyggeri til boligformål samt renovering og vedligeholdelse af boliger, og rå uld
Spanien	4%	Levering af nye bygninger, arbejdsydelser vedrørende nybyggeri samt renovering og reparation af bygninger

Note: Der tages forbehold for, at oversigten ikke er fuldstændig.

3.C Kommissionens forslag til 6. momsdirektivs bilag H, der omfatter varer og tjenester, hvor alle medlemslande må have nedsatte momssatser. Landene kan maksimalt vælge to forskellige niveauer af nedsatte momssatser og den laveste må ikke være mindre end 5%.

KATEGORI NR.	BILAG H I DAG	ÆNDRINGER FORESLÅET AF KOMMISSIONEN
1.	Levnedsmidler og foder (herunder drikkevarer bortset fra alkoholholdige drikkevarer); levende dyr, frø, planter og ingredienser, der normalt er bestemt til anvendelse ved tilberedning af levnedsmidler eller foder; produkter, der normalt er bestemt til at anvendes som supplement til eller i stedet for levnedsmidler og foder	Uændret
2.	Vandforsyning	Uændret

3.	Farmaceutiske produkter, som normalt anvendes til sundhedspleje, sygdomsforebyggelse og medicinsk og veterinærmedicinsk behandling, herunder svangerskabsforebyggende produkter og hygiejnebeskyttelsesmidler til kvinder	Uændret
4.	Medicinsk udstyr, hjælpemidler og andre apparater, der normalt anvendes til at mindske eller behandle handicaps, udelukkende til handicappedes personlige brug, herunder også reparation af sådanne varer samt børnesæder til biler	"Hjælpemidler til handicappede" ind-sættes
5.	Befordring af personer og disses bagage	Uændret
6.	Levering af bøger, herunder udlån på biblioteker (herunder brochurer, foldere og lignende tryksager, billedbøger, tegne- eller malebøger til børn, trykt eller håndskreven musik, geografiske og hydrografiske kort eller tilsvarende), aviser og tidsskrifter, bortset fra materiale, der udelukkende eller hovedsagelig er reklame	Uændret
7.	Entré til forestillinger, teatre, cirkus, messer, forlystelsesparker, koncerter, museer, zoologiske haver, biografer, udstillinger og lignende kulturelle begivenheder og etablissementer samt radio- og TV-modtagelse	Uændret
8.	Tjenester ydet af eller honorarer til forfattere, komponister og udøvende kunstnere	Uændret
9.	Levering, opførelse, renovering og ombygning af boliger som led i en socialpolitik	Betingelsen vedr. "socialpolitik" udgår. Udvides i øvrigt med udlejning, reparation, vedligeholdelse og rengøring
10.	Levering af varer og ydelser, der normalt er bestemt til anvendelse i landbrugsproduktionen, bortset fra kapitalgoder såsom maskiner og bygninger	Uændret

11.	Ophold på hoteller og lignende etableringer, herunder ferieophold og udlejning af pladser på campingpladser og pladser til beboelsesvogne	Uændret
12.	Entré til sportsbegivenheder	Uændret
13.	Adgang til brug af sportsfaciliteter	Uændret
14.	Levering af varer og ydelser fra velgørende organisationer, der af medlemsstaterne er anerkendt som sådanne, og som arbejder med sigte på velfærd og social sikring, medmindre disse leveringer er fritaget i henhold til artikel 13	Uændret
15.	Begravelsesvirksomhed og ligbrænding samt levering af goder i forbindelse hermed	Uændret
16.	Lægebehandling, tandlægebehandling og termoterapi, medmindre disse tjenesteydelser er fritaget i henhold til artikel 13	Uændret
17.	Ydelser i forbindelse med renholdelse af gader og renovation samt behandling af affald, som ikke ydes af organer, der er omhandlet i artikel 4, stk. 5	Udvides med "kloakarbejde og genbrug af affald"
		Ny kategori: "Levende planter, blomstervarer og træ til brændsel"
		Ny kategori: "Restaurantydelser"
		Ny kategori: "Levering af el, gas og varme"
		Ny kategori: "Pleje i hjemmet"

3.D Kommissionens forslag vedrørende ophør af nedsat normalmomssats ved salg ud af visse territorier

	MEDLEMSLAND
Mulighed for lavere normalmomssats ophæves for fjernsalg til andre	Frankrig: Korsika
	Grækenland: Lesbos, Chios, Samos, Dodekaneserne, Kykladerne, Thassos, De nordlige Sporader, Samoth-

lande	rake og Skyros Portugal: Azorerne og Madeira Østrig: Kleines Wassertal
-------	--

3.E Kommissionens forslag om Tjekkiet og Polens 'optagelse' i forsøgsordningen vedrørende arbejdskraftintensive ydelser. Ordningen udløber 31.12.2005.

KATEGORI - YDELSE	MEDLEMSLAND
1. Småreparationer - Cykler - Sko og lædervarer - Beklædningsgenstande og linned	Polen
2. Vinduespudsning	Tjekkiet
3. Pleje i hjemmet	Tjekkiet

Dagsordenspunkt 7 b): Moms -
 Direktiv om grænseoverskridende salg af
 tjenesteydelser til erhvervs kunder

Baggrund

Under de nuværende regler for grænseoverskridende salg af tjenesteydelser til afgiftspligtige personer (primært virksomheder) skal en ydelse som hovedregel momses i oprindelseslandet. Øget samhandel og den teknologiske udvikling har imidlertid ændret omfanget af og mønsteret for handel med ydelser, således at de eksisterende regler medfører grænsehandelsproblemer, tolkningsproblemer - der til tider løses ved domstolene - og væsentlige administrative byrder.

De væsentligste problemer vedrører:

- Fradragsret

Hovedreglen om at momsen skal indbetales af leverandøren i oprindelseslandet betyder, at afgiftspligtige købere fra andre lande ikke kan fratække momsen i deres regnskab med egne myndigheder, men må anmode om tilbagebetaling af momsen fra myndighederne i oprindelseslandet gennem 8. eller 13. momsdirektiv. Disse regler for godtgørelse af købsmoms er så administrativt omfattende, at mange virksomheder enten ikke anmoder om godtgørelsen eller sammen med leverandøren bliver enige om (imod gældende regler) at bruge omvendt betalingspligt således, at køber indbetaler og fradrager momsen i eget land.

- Udlejning af motorkøretøjer

Gældende regler er således, at beskatningsstedet for udlejning af "transportmidler" er oprindelseslandet. Forskellige regler for fradragsret for biler i medlemslandene giver anledning til spekulation hos afgiftspligtige personer i nogle medlemslande (herunder Østrig og Danmark) med ingen eller lille fradragsret, idet de lejer (ofte som langtidsleje) køretøjer i lande med høj fradragsret. Herefter kan de via 8. momsdirektiv få momsen tilbagebetalt efter de favorable regler i udlejers land.

- Momsregistrering i andre medlemslande

I visse tilfælde, f.eks. arbejde på løsøregenstande, skal momsen betales der, hvor arbejdet udføres, uden at der er obligatorisk brug af reglerne om omvendt betalingspligt. Det kan betyde, at virksomheder der udfører arbejde på løsøregenstande, skal momsregistreres i alle de lande, hvor de udfører arbejde, hvilket er en betydelig administrativ belastning for virksomhederne.

- Fortolkning af undtagelser i art. 9, stk. 2, litra e

I denne bestemmelse er listet en række ydelser, hvor beskatningsstedet er kundens land, og hvor der er obligatorisk brug af omvendt betalingspligt. I praksis har definitionen af disse specifikke ydelser været uklar og det er

derfor blevet stadig vanskeligere for såvel myndigheder som virksomheder at administrere reglerne. Således afgøres spørgsmål om beskatningssted for ydelser ofte af domstolene. De komplekse regler kan føre til, at en ydelse utilsigtet momsbes to gange eller slet ikke pålægges moms.

- **Sammensatte leverancer**

Delydelser, der ved leveringen er samlet til én ydelse, kan være omfattet af forskellige regler. I praksis søger de afgiftspligtige personer – til tider uretmæssigt – at anvende regler (f.eks. art. 9, stk. 2, litra e), hvor leveringsstedet er kundens land og hvor der kan bruges omvendt betalingspligt.

Forslagets indhold

For at løse de førnævnte problemer foreslås en grundlæggende ændring af reglerne om beskatningssted ved grænseoverskridende salg af ydelser mellem afgiftspligtige personer. Kommissionen anfører, at enhver ændring i reglerne om beskatning af ydelser i videst muligt omfang bør resultere i, at ydelserne momsbes i det land, hvor forbruget reelt finder sted. Det er desuden vigtigt, at der er balance mellem administrationernes behov for kontrol og de erhvervsdrivendes administrative forpligtelser.

Leveringsstedsregler

Ændringerne i forslaget vedrører alene leverancer mellem afgiftspligtige personer (B2B-leverancer). Nedenfor er de enkelte dele af den nye artikel 9, som omfatter hovedreglerne for leveringssted og dermed beskatningssted, og de foreslåede undtagelser m.v. i art. 9a – 9k uddybet:

Art 9

Stk. 1

Det foreslås, at *hovedreglen* for salg mellem afgiftspligtige personer (B2B-salg) bliver, at leveringsstedet fastlægges ud fra, hvor kunden er etableret. Reglen kombineres med brug af omvendt betalingspligt, således at kunden er betalingspligtig for momsen og leverandøren ikke skal momsregistreres i kundens land. (Jf. forslaget til ændring af artikel 21, stk. 1, litra b).

Stk. 2

Hovedreglen for leveringssted ved leverancer til ikke-afgiftspligtige personer (overvejende private, B2C-salg) er uændret der, hvor leverandøren er etableret.

Stk. 3

Til brug for afgrænsningen mellem stk. 1 og stk. 2 defineres en "afgiftspligtig person", som en enhed, der udfører aktiviteter omfattet af momsloven. Af hensyn til administrativ forenkling foreslås, at en "afgiftspligtig person" er underlagt stk. 1 for alle dennes aktiviteter (både momspligtige og momsfri), undtagen når ydelserne er beregnet til eget (privat) brug eller til virksomhedens personale.

Art. 9a

Reglen i gældende art. 9, stk. 2, litra a opretholdes, således at leveringsstedet for ydelser vedrørende fast ejendom er det sted, hvor ejendommen er beliggende. Det vurderes, at det generelt fører til beskatning der, hvor ydelsen forbruges.

Art. 9b

Reglen i gældende art. 9, stk. 2, litra b opretholdes, således at leveringsstedet for passagerbefordring er det sted, hvor befordringen finder sted opgjort ud fra de tilbagelagte strækninger. Kommissionen er opmærksom på vanskelighederne ved administrationen af denne bestemmelse. Kommissionen vurderer, at en eventuel ændring af leveringsstedsreglerne skal ske samtidig for både B2B og B2C, Kommissionen påtænker at fremsætte forslag om ændring af beskatningsregler for B2C og vil i den forbindelse også genoverveje denne bestemmelse.

Art. 9c

Reglen i art. 9, stk. 2, litra c opretholdes, således at leveringsstedet for ydelser i forbindelse med kulturelle aktiviteter, sport, kunst, underholdning mv. er det sted, hvor ydelsen reelt udføres. Bestemmelsen fører generelt til beskatning der, hvor ydelsen forbruges. Dog ændres leveringsstedet til virksomheder (B2B) for ydelser inden for videnskab og undervisning således, at disse fremover beskattes i købers land med mulighed for omvendt betalingspligt. For så vidt angår ydelser til ikke-afgiftspligtige personer (B2C) bliver beskatningen fortsat dér, hvor ydelsen reelt udføres, jf. ny art. 9f.

Art. 9d

Som en væsentlig undtagelse fra hovedreglen for B2B-leveringer om beskatning i købers hjemland foreslås, at leveringsstedet for "materielle ydelser" til afgiftspligtige personer er oprindelseslandet. Ved "materielle ydelser" forstås ydelser:

- som præsteres i det land, hvor leverandøren er etableret, og
- hvor kunden og leverandøren er fysisk til stede, og
- hvor ydelsen leveres direkte til forbrug.

Det gælder f.eks. måltider på en restaurant og hårklipning. Reglen vil betyde, at disse ydelser beskattes, hvor de reelt forbruges.

Langtidsudlejning eller -leasing af løsørestande er udtrykkeligt ikke omfattet af denne bestemmelse, og vil i stedet være omfattet af de generelle bestemmelser i art. 9, stk. 1 eller 2. Langtidsudlejning eller -leasing er defineret som udleje/leasing i en periode på over 30 dage.

Art. 9e - 9j

Hovedreglen for B2C-leveringer (leveringer til ikke-afgiftspligtige personer) er fortsat, at leveringsstedet er der, hvor leverandøren er etableret.

Artikel 9e til 9j indeholder de eksisterende undtagelser fra denne hovedregel og de ændres ikke ved dette forslag. Undtagelserne omfatter ydelser af transport af varer og tilknyttede ydelser såsom lastning og losning m.v., ydelser vedrørende vurdering af og arbejde udført på løsøregenstande, ydelser vedrørende kulturelle, sportslige, videnskabelige aktiviteter m.v., elektronisk leverede ydelser, tele- radio- og tv-spredningsydelser, formidlers ydelser samt visse ydelser til private forbrugere uden for EU.

Art. 9k

Medlemslandene har efter gældende regler visse muligheder for – ved handel med lande uden for EU - at flytte beskatningsstedet til det faktiske forbrugsland, hvis reglerne om oprindelseslandsbeskatning medfører en risiko for dobbelt påligning eller ikke-påligning af moms eller hvis reglerne medfører konkurrenceforvridning. I dag gælder disse regler kun for visse leveringer til ikke-afgiftspligtige personer (B2C), men det foreslås, at de kommer til at gælde for leveringer til både afgiftspligtige og ikke-afgiftspligtige personer.

Udvidelse af momsinformationssystemet VIES

VIES-systemet indeholder i dag oplysninger om leveringer af varer til afgiftspligtige personer i EU, hvor køber indbetaler moms. Afgiftspligtige personer, der foretager leveringer af varer inden for Fællesskabet, skal hvert kvartal indberette om leveringerne til deres nationale skattemyndigheder. Oplysningerne sendes herefter til skatteadministrationen i købers land, som derefter kan kontrollere om køber anvender reglerne for omvendt betalingspligt korrekt og om køber har momsangivet varerne.

VIES omfatter ikke ydelser. At udvide VIES med ydelser kan give et kontrolredskab for de B2B-leveringer, der skal momses ved omvendt betalingspligt i købers land. Det vil dog medføre mere administrativt arbejde for både myndigheder og købervirksomheder. Dertil kommer, at det eksisterende system ikke fungerer optimalt, da det er langsomt og til tider upræcist.

Kommissionen foreslår, at VIES udvides til også at omfatte salg af ydelser fra 1. januar 2008, (jf. artikel 22, stk. 6, litra b (art. 28h)). Kommissionen vil i den mellemliggende tid undersøge hvordan VIES teknisk set kan forbedres samt fremsætte forslag til nødvendige ændringer af forordningen om administrativt samarbejde.

Virksomhedsinterne ydelser

Kommissionen foreslår artikel 6, stk. 6 præciseret, således at det tydeliggøres, at ydelser mellem forskellige filialer af en virksomhed eller mellem en filial og hovedsæde normalt falder uden for momsens anvendelsesområde, forudsat at de pågældende filialer m.v. er en del af samme retlige enhed. Det er tilfældet uanset om forretningsstederne er beliggende i samme medlemsstat eller i flere medlemslande.

Retsgrundlag

Forslaget er baseret på traktatens art. 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring hos de væsentligste erhvervsorganisationer.

Af de organisationer der har afgivet høringsvar har Dansk Industri, Finansrådet og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) givet udtryk for en positiv holdning til principperne i forslagets ændring af leveringsstedsreglerne og anført, at forslaget vil lette mange virksomheders hverdag, blandt andet ved øget anvendelse af omvendt betalingspligt og færre undtagelser fra hovedreglen. Både Finansrådet og FSR er desuden meget positive over for den foreslåede præcisering omkring virksomhedsinterne ydelser i tilfælde, hvor forretningssteder ligger i mere end et land. De anfører, at det ligeledes bør præciseres, at der også er tale om virksomhedsinterne ydelser hvis et af forretningsstederne samtidig indgår i en fælles moms-registrering med en anden virksomhed.

Advokatrådet og Registrerede Revisorer har ingen bemærkninger.

Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS) er samlet imod Kommissionens forslag.

HTS, Amtsrådsforeningen, Danske Busvognmænd, Brancheforeningen Dansk Kollektiv Trafik og HUR finder det problematisk, at leveringsstedet for langtidsleasing af køretøjer ændres fra at være leasingfirmaets land til at være kundens land, idet momsfordelen ved finansiell og operationel leasing i andre EU lande bortfalder. Det anføres, at de fleste busser til rutekørsel i dag leases i andre EU-lande med lavere moms og mere fordelagtige fradragsretsregler end Danmark. Forslaget vil betyde, at leasingydelsen skal momses i forbrugslandet og forbrugslandets fradragsretsregler bruges. Dansk Kollektiv Trafik har skønnet meromkostningerne for denne del af forslaget at ligge på ca. 300 mio. kr. Omkostninger vil blive væltet over på amter, kommuner og HUR, idet buserhvervet vil være afhængig af fuld kompensation. Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening anfører, at man vil kræve økonomisk kompensation (DUT) og HUR anfører, at meromkostningerne vil betyde nye ekstraordinære takststigninger og/eller yderligere nedskæringer i busdriften. Amtsrådsforeningen anfører desuden, at ændring af leveringssted for leasingydelser vil betyde administrative merudgifter i forbindelse med genforhandling af kontrakter – disse udgifter kan undgås, hvis der laves en lang (6 år) overgangsordning.

Dansk Industri anfører, at virksomheder der har leaset hvidpladebiler i et andet EU-land også vil få øgede omkostninger, idet der skal beregnes dansk moms og bruges de ufordelagtige danske fradragsregler.

Dansk Industri, Finansrådet, FSR og HTS anfører, at en udvidelse af VIES til at omfatte ydelser, vil påføre virksomhederne administrative byrder. I høringssvarerne stilles spørgsmålstegn ved kontrolnyttens af VIES. Finansrådet understreger, at ændringen i hvert fald ikke bør gælde momsfri ydelser og foreslår i øvrigt at der laves en bagatelgrænse på f.eks. 10.000 euro for, hvornår VIES skal bruges (hvis overhovedet).

Herudover anfører Dansk Industri, at definitionen af ”materielle ydelser” er uklar og at forslaget ikke løser problemet med salg af ”pakkeløsninger”, hvor de enkelte dele i pakken har forskelligt leveringssted.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) mener, at ydelser vedr. messer og udstillinger bør omfattes af hovedreglen for leveringssted og ikke den nye art. 9c.

Både Dansk Industri og FSR anfører, at teleoperatører m.fl. selv efter forslaget fortsat vil have et problem med, at begrebet tjenester vedr. fast ejendom kan fortolkes forskelligt.

Kommissionen sendte den 7. maj 2003 et oplæg til ændringer i høring. Der indkom 57 høringsbidrag. Af disse bidrag kom 33 fra nationale og europæiske foreninger og sammenslutninger, 22 kom fra erhvervslivet, og 2 fra enkeltpersoner.

Hovedparten af bidragene støttede den foreslåede ramme for reglerne, som indebærer en ændring fra oprindelsesprincip til bestemmelsesprincip hvad angår beskatningsstedet for B2B leverancer af ydelser. Der var dog en række forbehold over for de foreslåede undtagelser fra den generelle regel.

Enkelte mente oprindelsesprincippet skal bevares kombineret med et system til omfordeling af momsen, så den overføres til den medlemsstat, hvor kunden er etableret.

Af dem, der forholdt sig til udvidelsen af VIES, var langt hovedparten imod denne idé, idet systemet ikke blev anset for et effektivt værktøj til bekæmpelse af svig.

Formandskabets kompromisforslag

Forhandlingerne i EU om forslaget startede i januar 2004. På arbejdsgruppeniveau har forslaget været behandlet flere gange.

I det forslag, der fremlægges til Rådsmødet, er foretaget en række tekniske ændringer, hvoraf de vigtigste er:

- Artikel 9, stk. 1.

Kommissionens forslag er udvidet således, at også alle leverancer til en ikke-afgiftspligtig juridisk person (f.eks. en kommune), som i forvejen er momsregistreret for en eller flere momsplichtige aktiviteter, skal anses for B2B-leverancer. Disse "personer" er dermed omfattet af hovedreglen om at leveringssted er forbrugslandet og anvendelsen af omvendt betalingspligt.

- Artikel 9c

Kommissionens forslag er ændret så omfanget af artiklen begrænses således, at det ikke er alle ydelser vedrørende f.eks. kulturelle, kunstneriske, sportslige og videnskabelige arrangementer, der omfattes af bestemmelsen om forbrugslandsbeskatning, men kun moms af adgangsbetaling og dertil knyttede ydelser (som garderobe- og toiletbetaling) til arrangementerne. Bestemmelsen betyder at disse adgangsydelser m.v. momses samme sted uanset om køber er en afgiftspligtig eller en ikke-afgiftspligtig person. Øvrige B2B-leverancer i forbindelse med arrangementerne momses i købers land efter hovedreglen i artikel 9, stk. 1 (med brug af omvendt betalingspligt).

- Artikel 9d

Kommissionens forslag er under forhandlingerne blevet begrænset således, at bestemmelsen kun omfatter følgende tilfælde:

- Korttidsudlejning momses i det land, hvor køretøjet stilles til rådighed (oftest udlejers land)
- Restaurant- og cateringydelser momses i det land, hvor ydelserne fysisk udføres.

Herudover er forslaget om ændring af 6. momsdirektivs artikel 6 om en regel for momsbehandlingen af virksomhedsinterne ydelser udgået. Kommissionens forslag til denne ændring er ikke blevet anset for en væsentlig del af selve forslaget og drøftelserne heraf skal føres videre i anden sammenhæng.

I kompromisforslaget foreslås desuden, at ydelser indgår i VIES fra den 1. januar 2007 samt, at der skal ske en udveksling af oplysninger mellem medlemslandene fra denne dato.

Endelig foreslås en delt ikrafttræden for forslaget, således at bestemmelsen om langtidsleasing træder i kraft den 1. januar 2006 og resten af forslaget den 1. januar 2007.

Proportionalitets- og nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at der er behov for de foreslåede EU-regler, idet de

- vil sikre at ydelser i større omfang beskattes i forbrugslandet
- vil mindske mulighederne for dobbelt påligning af moms eller utilsigtet ikke-påligning af moms ved grænseoverskridende handel med ydelser
- løser en række sammenhængende spørgsmål, f.eks. i forbindelse med materielle og immaterielle ydelser.

Regeringen vurderer i forlængelse af Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser

Da Danmark har begrænset fradragsret for biler samt moms fritaget personbefordring og dermed ingen fradragsret på transportmidler er der i dag en stor mængde biler, busser og tog der langtidsleases i andre EU-lande med mere favorable fradragsregler. Forslaget vil betyde, at danske virksomheders langtidsleasing af transportmidler skal moms ses i Danmark og virksomhederne vil dermed kun få fradragsret efter danske regler.

Samlet set skønnes statens varige momsprovenu – med stor usikkerhed – at stige med ca. 282 mio. kr. om året før skat. Heraf vil ca. 279 mio. kr. komme fra ekstra momsbetalinger fra operatører inden for moms fritaget kollektiv trafik og anden offentlig finansieret persontransport.

Det forventes, at DSB's udgifter til dansk moms øges med 28 mio. kr. før skat. Desuden må ekstraudgifterne til moms for andre operatører, der udfører moms fritaget kollektiv trafik forventes at medføre et udgiftspres på den samlede offentlige sektor. Især skal det nævnes, at busvognmændene har genforhandlingsklausuler i deres kontrakter.

Provenukonsekvenserne for operatørerne inden for moms fritaget kollektiv trafik er før-skat-beregninger. Det vil sige, at det er operatørernes direkte udgifter. Disse udgifter vil altid være større end operatørernes nettobelastning. Forskellen er afhængig af, om de øgede omkostninger kan overvælttes i operatørernes priser. Ved fuld overvæltning (og uændret adfærd) vil operatørernes nettobelastning være 0 kr. Uden overvæltning vil operatørernes nettobelastning også være mindre end før-skat-beregningerne, da de øgede udgifter vil give større skattemæssige fradrag. Forskellen på før-skat- og efter-skat-provenuet kan maksimalt blive 30 pct. af før-skat-provenuet – svarende til 84 mio. kr. for moms fritaget kollektiv trafik. Dermed vil den skønnede efter-skat belastning ved fuldt fradrag og uden overvæltning i priserne være knap 200 mio. kr.

Tabel 1. Skøn for momsbetalinger som følge af forslaget, varige konsekvenser

	Mio. kr.
Ekstra momsudgifter personbiler, før skat.....	3
Ekstra momsudgifter tog, før skat.....	46
Busser, før skat.....	233
Statens direkte momsprovenu i alt	282
Statens provenu i alt (efter fuldt fradrag på 30 pct.).....	198

Regeringen har besluttet at kompensere for de forøgede momsudgifter i forbindelse med rutekørsel med bus. Regeringen har indtil videre ikke lagt sig fast på den nærmere udformning af compensationen.

Endelig vil ændringerne ikke få betydning for afgiftspligtige virksomheder med normal fuld fradragsret, idet de vil have fradragsret for den moms, der betales her i landet, og dermed vil ændringerne heller ikke have statsfinansielle konsekvenser i forhold til momsindbetaling fra disse virksomheder.

En udvidet brug af omvendt betalingspligt skønnes at give en administrativ besparelse for told- og skattemyndighederne, idet der undgås nogle af de relativt ressourcekrævende anmodninger om tilbagebetalinger efter 8. og 13. momsdirektiv. Endvidere undgås administrative omkostninger forbundet med momsregistrering af en række virksomheder fra andre EU-lande.

Udvidelsen af VIES med ydelser vil isoleret set betyde en lille administrativ byrde for ToldSkat, idet flere oplysninger skal udveksles med de øvrige EU-lande. Anvendelsen af VIES derimod giver myndighederne mulighed for at foretage en kontrol af leveringerne, som er væsentlig mindre ressourcekrævende end den kontrol, der udføres under reglerne for administrativt samarbejde. Konkrete skøn er endnu ikke foretaget, da den endelige udformning af VIES II ikke kendes.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Virksomheder der i dag langtidsleaser transportmidler i andre EU-lande med fordelagtige fradragsregler vil få en økonomisk meromkostning på størrelse med statens merprovenu ca. 282 mio. kr. mio. om året før skat, jf. tidligere.

Hertil kan komme administrative udgifter til eventuelle genforhandling af leasingkontrakter. Kontrakterne løber typisk 4 - 6 år og Amtsrådsforeningen skønner, at der alene på deres område skal genforhandles ca. 200 kontrakter ved en umiddelbar gennemførelse af forslaget.

En test foretaget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på 419 virksomheder viser, at 31 - ca. 7% - forventes at blive berørt af forslaget. Blandt disse forventer 25 virksomheder (ca. 81%) at forslaget vil give administrative konsekvenser.

Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser for de berørte virksomheder - samlet tal for byrder og lettelser:

Tabel 2. Testpanel

	Antal	Pct.	Gennemsnit
Intern administration, omstillingsbyrder	8	26	18 timer
Intern administration, løbende byrder årligt....	15	48	16 timer
Ekstern bistand, omstillingsbyrder	10	32	9.500 kr.
Ekstern bistand, løbende byrder årligt.....	2	6	7.500 kr.
Uddannelse, omstillingsbyrder	5	16	6.300 kr.

Kilde: Erhvervs- og selskabsstyrelsen.

De fleste af de 8 virksomheder, der har anført kategorien "omstillingsbyrder", og de 15 virksomheder, der har anført "løbende administrative byrder", oplyser at byrderne er forbundet med de forventede indberetninger til VIES-systemet.

Forslaget vil betyde, at nogle virksomheder, der leverer ydelser til afgiftspligtige personer i andre EU-lande, vil undgå at skulle søge om tilbagebetalinger af moms i andre lande. I testen har en enkelt virksomhed angivet at den samlet set forventer en løbende administrativ lettelse, idet den ikke længere skal søge momsrefusion i udlandet. Herudover vil nogle virksomheder på grund af udvidet anvendelse af omvendt betalingspligt undgå omkostninger, som de i dag har til momsregistreringer i andre lande - i testen oplyste 4 virksomheder, at de i dag er momsregistreret i et andet EU-land.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Momsloven skal ændres i overensstemmelse med de foreslåede ændringer i 6. momsdirektiv.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der blev oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 16. januar 2004 og supplerende grundnotat den 14. april 2004.

Dagsordenspunkt 7 c): Moms - Generalisering af momsundtagelser

Formandskabet har sat "generaliseringer af momsundtagelser" på dagsordenen til det kommende ECOFIN-møde som led i bestræbelserne på at indføre forenklinger i momslovgivningen. Der foreligger endnu ikke et forslag fra Kommissionen.

Baggrund

I henhold til 6. momsdirektivs artikel 27 kan et medlemsland anmode om tilladelse til at indføre særlige bestemmelser vedrørende momsbetalinger internt i landet med henblik på

- at forenkle momsopkrævningen,
- at modvirke misbrug af momsreglerne eller
- at bekæmpe svig.

Med hjemmel i artikel 27 har medlemslandene med tiden opnået mange undtagelser. For at få overblik over undtagelserne, har Kommissionen igangsat et udredningsarbejde, der skal lede til en udtømmende liste med eksisterende undtagelser. Desuden har Kommissionen bebudet, at den vil stille forslag om at generalisere visse undtagelser og indarbejde dem i 6. momsdirektiv.

Indhold

Der foreligger - jf. tidligere - intet forslag fra Kommissionen, men ud fra Skatteministeriets oplysninger forventes følgende to elementer i forslaget.

A. Beregnet markedspris som momsgrundlag

Da moms påregnes som en procent af varens pris vil varer, der handles til en kunstig lav pris medføre en kunstig lav momsindbetaling. To handlende kan til tider have interesse i at handle til en kunstig lav pris, hvis de er juridisk eller familiemæssigt forbundne.

Da flere lande har oplevet misbrug af momsreglerne ved handel til kunstigt lave priser, vil Kommissionen formentlig foreslå en generel og obligatorisk undtagelse fra de almindelige momsregler, der indebærer, at en beregnet markedspris skal udgøre momsgrundlaget i sådanne tilfælde. I dag har Det Forenede Kongerige denne undtagelse.

B. Omvendt betalingspligt inden for byggebranchen og ved handel af skrot og affald

Skrotbranchen er karakteriseret ved mange mindre virksomheder, som har haft vanskeligheder med at afregne moms af deres salg. Nogle medlemslande har i dag en undtagelse fra de almindelige momsregler, som gør det muligt at anvende omvendt betalingspligt inden for visse sektorer, f.eks. skrothandel. Ved omvendt betalingspligt skal skrothandlernes købere indbetale momsen. En sådan undtagelse skønnes at sikre mod provenutab.

Det forventes, at Kommissionen fremsætter forslag om en generel og frivillig undtagelse - dvs. at medlemslandene kan anvende undtagelsen, hvis de skønner det hensigtsmæssigt - om omvendt betalingspligt indenfor byggesektoren og ved handel af skrot/affald.

Såfremt et medlemsland har problemer med unddragelse på et område, der ikke bliver dækket af en kommende generel regel, vil der fortsat være mulighed for at anmode om en undtagelse efter artikel 27.

Retsgrundlag

Forslaget forventes fremsat i henhold til Traktatens artikel 93. Det indebærer, at forslaget skal vedtages med enstemmighed.

Høring

Når kommissionen fremsætter forslag vil det blive sendt i høring til relevante erhvervsorganisationer mv.

Proportionalitets- og nærhedsprincippet

En vurdering af om forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet afventer det konkrete forslag.

Samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser

En vurdering af de samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser afventer det konkrete forslag.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

En vurdering af de administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet afventer det konkrete forslag.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det forventes, at forslaget vil kræve en ændring af momsloven. En vurdering af omfanget af ændringer i lovgivningen afventer det konkrete forslag.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 8: Rapport fra adfærdskodeksgruppen (a-punkt)

Baggrund

Som del af EU's skattepakke har EU-landene indgået en politisk aftale om, at et land ikke må have særordninger med nedsat beskatning på selskabsområdet, med henblik på at tiltrække udenlandske investeringer.

I adfærdskodeksen er der fastlagt kriterier for, hvornår en skatteordning anses som skadelig. Hovedprincippet er, at en ordning er skadelig, hvis den for det første medfører et betydeligt lavere effektivt beskatningsniveau, f.eks. nulbeskatning, i forhold til de skatteregler, der normalt gælder i det pågældende land, og hvis den for det andet er isoleret fra landets egen økonomi. Den sidste betingelse er f.eks. opfyldt, hvis ordningen kun medfører fordele for udenlandske virksomheder.

EU-landene må ikke indføre nye ordninger i strid med kodeksen ("standstill"), og de skal ophæve deres nuværende skadelige ordninger eller ændre dem, så de skadelige elementer fjernes ("roll-back"). ECOFIN etablerede i 1998 en særlig adfærdskodeks-gruppe til at overvåge, at EU-landene overholder kodeksen.

Adfærdskodeksgruppen undersøgte omkring 270 skatteordninger og identificerede (ved flertalsbeslutninger) 66 ordninger, der var i strid med kodeksen, heraf 40 ordninger i EU-lande og 26 i EU-landenes tilknyttede områder. Resultatet blev præsenteret i november 1999 til ECOFIN. ECOFIN aftalte i november 2000 at de skadelige skatteordninger som hovedregel skal afvikles inden udløbet af 2005. Alternativt skal ordningen forlænges efter godkendelse af Rådet.

Som led i gennemførelsen af skattepakken den 3. juni 2003 godkendte ECOFIN en rapport fra adfærdskodeksgruppen om gennemført eller planlagt afvikling af de skadelige ordninger. Rådet godkendte, at ændringerne - som beskrevet i rapporten - var tilstrækkelige til, at ordningerne ikke længere var i strid med kodeksen. Rådet gav endvidere tilladelser til tidsbegrænsede forlængelser af visse ordninger efter 2005.

ECOFIN pålagde gruppen at fortsætte arbejdet med at overvåge, at EU-landene gennemfører afviklinger og ikke indfører nye skadelige ordninger. Adfærdskodeksgruppen skal rapportere til Rådet, hvilket sker på det kommende ECOFIN-møde den 7. december 2004.

Rapportens indhold

Adfærdskodeks-gruppen skal aflægge rapport til ECOFIN om dens arbejde i 2004 med at overvåge afviklingen af skadelige skatteordninger (roll back) og overholdelsen af forpligtelsen til ikke at indføre nye skadelige ordninger (standstill). Herudover modtager adfærdskodeksgruppen an-

modninger fra EU-lande, der ønsker at opretholde skadelige skatteordninger i en kort periode for de foretagender, der allerede er omfattet af ordningen. Gruppen kan stille uddybende spørgsmål til de pågældende lande og derved forberede sagen til ECOFIN, som efterfølgende træffer beslutning om imødekommelse eller afvisning af anmodningen.

a. Afvikling af skadelige skatteordninger - roll back

I rapporten præsenteres afviklinger af skadelige skatteordninger, som har fundet sted siden den seneste rapport fra november 2003. Italien har ophævet en ordning for "Trieste Financial Services and Insurance Center", Luxembourg har afviklet en ordning for "Finance Branches" og Malta har afviklet ordningen for "Investment Services Companies", således at nye virksomheder ikke kan anvende ordningen.

To ordninger i de Hollandske Antiller ("Holding Companies" og "Exempt Companies") er blevet ændret, så de nu er i overensstemmelse med kodeksen.

Rapporten henviser desuden til Kommissionens mundtlige redegørelse på adfærdskodeksgruppe-mødet den 11. oktober 2004, hvorefter der er udestående spørgsmål om nye EU-landes roll back af tre skatteordninger, som er i strid med kodeksen: Tjekkiet ("Investment Incentives") samt Malta ("International Trading Companies" og "Dividends from (other) Maltese companies with foreign income"). Tjekkiet og Malta har redegjort for, hvorledes de vil afvikle disse ordninger og gruppen vil arbejde videre med beskrivelsen og vurderingen af disse forslag.

Adfærdskodeksgruppen har tidligere vurderet, at tre ordninger i Gibraltar var i strid med kodeksen.

Gruppen har fået oplyst, at ordningen "Qualifying (offshore) Companies and Captive Insurance" er ophævet, mens ordningen "Qualifying (offshore) Companies and Captive Insurance" i praksis ikke længere anvendes, selv om den ikke er ophævet.

UK har oplyst, at Gibraltar havde foreslået at ophæve ordningen "Exempt (offshore) Companies and Captive Insurance" som led i en generel reform af selskabsbeskatningen, men Kommissionen vurderede, at denne reform var i strid med statsstøtte-forbudet. Gibraltar har efterfølgende ikke gennemført skattereformen og heller ikke ophævet ordningen. Adfærdskodeksgruppen fremhæver, at efter kodeksens betingelser kunne og skulle Gibraltar have afviklet ordningen, uafhængigt af Kommissionens statsstøtteprocedure, og Gibraltar skulle undlade at udvide ordningen til nye selskaber.

b. Indførelse af nye skadelige ordninger - standstill

Gruppen har undersøgt nye ordninger i Italien ("Holding Regime" og "International Tax Ruling Practice") og Sverige ("Holding Regime") og vurderet, at disse ordninger var i overensstemmelse med kodeksen.

Grækenland indførte en ordning ("Tax Incentives for Investment"), der muligvis var i modstrid med kodeksen. Efterfølgende er ordningen blevet ophævet og erstattet af en ny ordning. Adfærdskodeksgruppen har rettet henvendelse til Grækenland med henblik på en undersøgelse af den nye ordning.

Gruppen har vurderet, at en ny ordning i Aruba ("New Fiscal Framework") må anses at være i strid med kodeksen. Gruppen vil arbejde videre med afviklingen af denne ordning.

Gruppen har endelig undersøgt en ny ordning i de Hollandske Antiller ("New Ruling Practice") og vurderet, at ordningen er i strid med adfærdskodeksen. Holland har givet gruppen oplysninger om en ændring af denne ordning, hvorefter ordningen nu vurderes at være i overensstemmelse med kodeks.

Efter en opfordring til de nye EU-lande om at indberette oplysninger om nye skatteordninger, som kan være i strid med kodeksen, har Ungarn anmeldt tre nye ordninger ("Costs and Revenue from Stock Exchange Operations", "Balance of Interests Payments between Associated Companies" samt "Royalty Income Corrections"). Gruppen vil arbejde videre med vurderingen af om disse ordninger overholder kodeksen.

c. Forlængelse af visse ordninger

Gruppen har modtaget anmodninger fra Litauen, Malta og Slovakiet om midlertidige forlængelser af visse ordninger for de selskaber, som allerede er omfattet af en skadelig ordning.

Litauen har anmodet om godkendelse af forlængelse af en ordning ("Strategic Investors") til 31. december 2009. Malta har anmodet om godkendelse af forlængelse af en ordning ("Investment Services Companies") til den 31. december 2010, og Slovakiet har anmodet om godkendelse af forlængelse af en ordning (10 års skattefrihed for udenlandsk ejede selskaber) til udløbet af skatteår 2008.

Gruppen har indstillet anmodningerne vedrørende disse tre ordninger til ECOFIN's afgørelse.

Herudover har Malta anmodet om godkendelse af forlængelse af to ordninger til den 31. december 2015 ("International Trading Companies" og "Dividends from (other) Maltese companies with foreign income"). Gruppen ønsker at undersøge anmodningerne vedrørende disse ordninger nøjere.

d. Konklusion og videre arbejde

Rapportens konklusion er, at gruppen vil fortsætte sit arbejde med overvågning af roll back og standstill samt med forlængelse af visse ordninger.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Regeringen vurderer, at arbejdet med at overvåge gennemførelsen af adfærdskodeksen på selskabsskatteområdet, herunder afviklingen af skadelige skatteordninger, bedst kan varetages på fællesskabsplan.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle virkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rapporten fra Adfærdskodeksgruppen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Aktuelt notat vedrørende tidligere rapporter blev forelagt forud for ECOFIN den 25. november 2003 og forud for ECOFIN den 29. november 1999.

Dagsordenspunkt 9: Direktiv om fusionsbeskatning

Baggrund og indhold

Kommissionen fremlagde den 17. oktober 2003 forslag til ændring af direktiv af 23. juli 1990 om en fælles beskatningsordning ved fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier vedrørende selskaber i forskellige medlemsstater (det såkaldte fusionsdirektiv).

Fusionsdirektivet er gennemført i dansk skattelovgivning ved lov nr. 219 af 3. april 1992. De danske regler om skattefri omstruktureringer er efterfølgende udvidet på flere områder i forhold til direktivet.

Formålet med fusionsdirektivet er at harmonisere beskatningen af erhvervsretlige omstruktureringer. Som udgangspunkt vil en omstrukturering, hvorved der overdrages aktiver mellem to selskaber, blive betragtet som et salg. Det har den konsekvens, at kapitalgevinster - såsom gevundne afskrivninger, fortjeneste på aktier, obligationer og ejendomme - kommer til beskatning. Direktivet giver mulighed for at udskyde denne beskatning, således at selskaber kan foretage omstruktureringer uden at udløse skat. Samtidig tilgodeser direktivet medlemsstaternes finansielle interesser gennem kravet om, at medlemsstaterne skal bevare muligheden for at beskatte ved et senere salg af de overførte aktiver.

Det gældende fusionsdirektiv

Fusionsdirektivet omhandler i dag fire typer af transaktioner, der er relevante når et selskab ønsker at omstrukturere sine aktiviteter. Disse fire transaktioner er: fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier.

Ved en *fusion* indskyder et selskab samtidig med dets opløsning uden likvidation samtlige aktiver og passiver til et andet selskab. Som betaling modtager aktionærerne i det indskydende selskab aktier i det modtagende selskab.

Ved en *spaltring* indskyder et selskab samtidig med dets opløsning uden likvidation samtlige aktiver og passiver i flere eksisterende eller nye selskaber. Som betaling modtager aktionærerne i det indskydende selskab efter en pro rata-regel aktier i de modtagende selskaber.

Ved en *tilførsel af aktiver* indskyder et selskab en eller flere grene af en virksomhed i et andet selskab. Som betaling modtager aktionærerne i det modtagende selskab.

Ved *ombytning af aktier* erhverver et selskab flertallet af stemmerne i et andet selskab. Som betaling modtager aktionærerne i dette andet selskab aktier i førstnævnte selskab.

Direktivet bygger på et successionsprincip. Det vil sige, at det indskydende selskab ikke beskattes af fortjeneste eller tab på de aktiver og passiver, som overføres i forbindelse med omstruktureringen. Til gengæld overtager det modtagende selskab de skattemæssige værdier og anskaffelsestidspunkter vedrørende de overtagne aktiver og passiver, som gjaldt for det indskydende selskab. Tilsvarende bliver afskrivninger foretaget af det indskydende selskab anset som værende foretaget af det modtagende selskab. Beskatningen udskydes således, indtil det modtagende selskab afstår de overtagne aktiver og passiver (succession på selskabsniveau).

På tilsvarende vis udskydes beskatningen af aktionærerne i det indskydende selskab til tidspunktet for afhændelsen af de aktier, som de har modtaget i det modtagende selskab. Ved afhændelsen vil det således være den oprindelige anskaffelsestidspunkt af aktierne i det indskydende selskab, der lægges til grund i skattemæssig henseende (succession på aktionærniveau).

Endvidere bygger direktivet på et princip om, at medlemsstaternes finansielle interesser ikke tilsidesættes ved transaktionerne. Dette kræver, at medlemsstaterne ikke mister deres beskatningsret i forbindelse med transaktionerne. Af denne grund er det ved grænseoverskridende omstruktureringer alene muligt at succedere i aktiver, der tilknyttes et fast driftssted i den medlemsstat, hvor det indskydende selskab er hjemmehørende. Hvis aktiver i et dansk selskab overdrages til et udenlandsk selskab, kan beskatningen således kun udskydes, hvis aktiverne knyttes til det udenlandske selskabs faste driftssted i Danmark.

Fusionsdirektivet gælder for grænseoverskridende omstruktureringer, hvor et eller flere selskaber er hjemmehørende i forskellige medlemsstater. Danmark har dog valgt at gennemføre samme regler for nationale omstruktureringer

Som følge af direktivets nuværende dækningsområde og den uensartede fortolkning kan grænseoverskridende omstruktureringer stadig i mange tilfælde udløse beskatning. Beskatningsreglerne kan derfor fortsat afholde visse selskaber fra at foretage forretningsmæssigt velbegrundede omstruktureringer.

Endvidere blev forordningen for det europæiske selskab (SE-selskabet) vedtaget 8. oktober 2001. SE-selskabet skal være en europæisk organisationsform for aktieselskaber, der driver grænseoverskridende virksomhed. Tilsvarende blev forordningen for det europæiske andelsselskab (SCE-selskabet) vedtaget 22. juli 2003. Formålet er at bidrage til færdiggørelsen af det indre marked ved, at selskaber, hvis aktivitet ikke er begrænset til at dække rent nationale behov, sættes i stand til at planlægge og gennemføre en erhvervs-mæssig reorganisering af deres aktiviteter på EU-plan. De to forordninger indeholder ingen skattemæssige bestemmelser, men henviser til national ret på området for skat. Det er imidlertid vigtigt, at de med

direktivet forbundne fordele også finder anvendelse for SE- og SCE-selskaber i betragtning af, at disse selskaber kan flytte deres vedtægtsmæssige hjemsted fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket ikke tidligere har været muligt. Hvis der udløses skat i disse tilfælde, ville det ikke være attraktivt, at anvende disse særlige europæiske selskabsformer.

Forslag til ændring af fusions-skattedirektivet

Forslaget til ændring af fusionsdirektivet indeholder målrettede foranstaltninger, der tager sigte på at løse særlige problemer. Det tilstræbes ikke at finde en overordnet løsning, der kan overvinde alle eksisterende grænseoverskridende hindringer. Sigtet med forslaget er at udvide direktivets anvendelsesområde og at forbedre metoderne til sikring af skattemæssig neutralitet, samtidig med at medlemsstaternes finansielle interesser tilgodeses.

De konkrete forslag til ændringer af fusionsdirektivet er:

- *At direktivet skal finde anvendelse på et større antal juridiske personer og virksomheder, herunder det europæiske selskab (SE) og det europæiske andelsselskab (SCE).*

De selskabstyper, der er omfattet af direktivet, er opregnet i et bilag til direktivet. I forhold til det gældende bilag er indføjet de omfattede selskabstyper i de lande, som kom ind i EU ved udvidelsen pr. 1. maj 2004. Der er også foretaget justeringer vedrørende en række andre medlemslande. Endelig er det europæiske selskab (SE-selskabet) og det europæiske andelsselskab (SCE-selskabet) tilføjet listen.

Efter det gældende bilag finder direktivet for Danmarks vedkommende anvendelse på "aktieselskaber" og "anpartsselskaber". Efter forslaget skal direktivet derudover finde anvendelse på "Andre selskaber, der er omfattet af selskabsskatteloven, forudsat at deres skattepligtige indkomst beregnes og beskattes i henhold til de almindelige skatteretlige regler for "aktieselskaber".

SE-selskabet behandles som et aktieselskab. Det vil således allerede med det gældende bilag være omfattet af direktivet. Derimod vil det europæiske andelsselskab (SCE-selskabet) ikke umiddelbart være omfattet af den gældende definition.

- *At direktivet fastsætter rammer for den skattemæssige behandling, når transparente selskaber deltager i omstruktureringer*

I et transparent selskab anses selskabsdeltagerne - og ikke selskabet - i skattemæssig henseende som ejere af selskabets aktiver og passiver. Et transparent selskab beskattes således ikke som en selvstændig enhed. I stedet beskattes selskabsdeltagerne - som kan være både personer og sel-

skaber - løbende af indkomsten i selskabet. Eksempelvis er interessentskaber og kommanditselskaber efter dansk skatteret transparente.

Der vil kunne opstå situationer, hvor selskaber, der er hjemmehørende i én medlemsstat, anses for at være selskaber i skattemæssig henseende, mens de i en anden medlemsstat anses for at være transparente. Problematikken er ikke ny og det har tidligere været uklart, hvordan omstruktureringer med deltagelse af transparente enheder skulle behandles i henhold til direktivet.

Efter forslaget kan en medlemsstat undlade at anvende direktivets almindelige bestemmelser om udskydelse af beskatning, når det anser et udenlandsk indskydende selskab som transparent. Der kan således ske beskatning af kapitalgevinster i forbindelse med sådanne omstruktureringer.

Danmark har dermed eksempelvis mulighed for at beskatte en dansk deltager i et udenlandsk transparent selskab, hvis det udenlandske selskab tilfører sin virksomhed til et andet ikke-transparent selskab. Beskatningen vil i så fald svare til beskatningen ved et egentligt salg af virksomheden.

Forslaget svarer til gældende dansk ret. Dog er det i Danmark under visse omstændigheder muligt at omdanne virksomheder uden beskatning, også når et transparent selskab - som et interessentskab - indskydes i et dansk ikke-transparent selskab.

Forudsætningen for at gennemføre beskatning er, at den pågældende medlemsstat modregner den skat, som skulle have været betalt i udlandet, hvis beskatningen havde fundet sted. Hvis selskabet i udlandet opfattes som et almindeligt selskab i skattemæssig henseende udskydes denne skat imidlertid som følge af direktivet. I så fald skal myndighederne i det land, der anser selskabet for transparent ved beskatningen give nedslag for en "fiktiv" udenlandsk skat, den udskudte skat, for at hindre dobbeltbeskatning.

Det gælder eksempelvis, hvis Danmark anser et selskab i Spanien for transparent i modsætning til de spanske myndigheder. Spanien vil være afskåret fra at beskatte omstruktureringen som følge af direktivet, mens Danmark kan beskatte. Normalt ville den danske skat skulle nedsættes med den betalte spanske skat som følge af omstruktureringen. Da den spanske skat vil blive udløst og betalt på et senere tidspunkt, må de danske myndigheder tage højde for dette, for at omstruktureringen ikke bliver beskattet to gange. Det gøres ved at beregne en "fiktiv" skat.

De danske skatteregler indeholder ikke en sådan bestemmelse. Betydningen af forslaget vurderes imidlertid at være meget beskedent, dels fordi det er sjældent at sådanne omstruktureringer gennemføres, dels fordi

nedslaget for udenlandsk skat kan opnås ved at gennemføre omstruktureringen som et egentligt salg – og betale den udenlandske skat med det samme.

Beskatning medfører normalt nye skattemæssige værdier. Beskatning med nedslag for "fiktiv" skat giver imidlertid ikke et selskab mulighed for at få forhøjet sine skattemæssige værdier i Danmark. Hvis det modtagende selskab er dansk, skal det modtagende selskab anvende de samme skattemæssige værdier, som gjaldt for den danske selskabsdeltager, som indskyder virksomheden.

I den omvendte situation – hvor et dansk selskab indskyder sin virksomhed i et udenlandsk interessentskab – kan Danmark efter forslaget beskattede en dansk interessent i det udenlandske interessentskab på samme måde, som hvis virksomheden var indskudt i et dansk interessentskab. Derved sker der ingen ændringer i forhold til gældende dansk ret.

- *At definitionen af aktieombytning ændres, så et selskab, der allerede ejer flertallet af stemmerettighederne i et andet selskab, omfattes af reglerne*

Den gældende definition af aktieombytning – både i direktivet og i gældende dansk ret – omfatter kun aktieombytninger, hvor et selskab erhverver flertallet af stemmerne i et andet selskab. Aktieombytninger, hvor selskabet i forvejen er indehaver af flertallet af stemmerettighederne, er således ikke omfattet af direktivet i dag. De gældende danske regler giver dog mulighed for at tillade at sådanne aktieombytninger kan gennemføres skattefrit, hvis et selskab, der har stemmemajoriteten i et andet selskab, erhverver resten af aktiekapitalen i det andet selskab.

Forslaget indeholder således en lille lempelse i forhold til de gældende regler, idet reglerne om aktieombytning kan anvendes, selv om selskabet i forvejen er majoritetsaktionær og selv om selskabet ikke erhverver resten af aktiekapitalen i det andet selskab.

- *At direktivet kommer til at omfatte en ny type transaktion, der benævnes delvis spaltning*

Ved en delvis spaltning indskyder et selskab – uden dets opløsning – en eller flere grene af dets virksomhed til et eller flere eksisterende eller nye selskaber. Denne form for spaltning benævnes også grenspaltning.

Med forslaget kommer direktivets regler også til at gælde grenspaltninger, hvor det indskydende selskab bevarer en virksomhedsgren, og hvor dets aktionærer efter en pro rata-regel modtager aktier i de modtagende selskaber og et kontant vederlag på maksimalt 10 pct. af de modtagne aktiers nominelle værdi.

I Danmark indførtes der ved lov nr. 487 af 12. juni 1996 mulighed for at gennemføre en delvis spaltning med succession efter reglerne i fusions-skattelovens § 15 a. Hermed er det allerede ifølge dansk ret muligt at gennemføre en skattefri spaltning, hvor det indskydende selskab ikke ophører i forbindelse med spaltningen.

Forslagets definition af grenspaltning er snævrere end definitionen i gældende dansk ret. Da fusionsdirektivet er et minimumsdirektiv, skal Danmark som minimum tillade udskydning af beskatning ved grenspaltning i de tilfælde, der er omfattet af direktivet. Danmark kan - som det er tilfældet i dag - have lempeligere regler. Det er således ikke nødvendigt at ændre gældende danske regler.

- *At der ikke skal ske beskatning i forbindelse med annulleringen af det modtagende selskabs ejerandele i det indskydende selskab, hvis det modtagende selskab ejer 10 pct. eller mere af aktiekapitalen i det indskydende selskab.*

Ved en fusion og en (fuldstændig) spaltning ophører det indskydende selskab med at eksistere. Som følge heraf annulleres eksisterende aktier i det indskydende selskab.

Forslaget indebærer, at kravet til ejerandel - for at der ikke sker beskatning ved annullering af det modtagende selskabs aktier i det indskydende selskab i forbindelse med en omstrukturering - nedsættes fra 25 pct. til 10 pct.

Ifølge dansk ret finder der ikke en kapitalgevinstbeskatning sted i dette tilfælde, uanset hvor stor det modtagende selskabs ejerandel i det indskydende selskab er, hvorfor ændringen af bestemmelsen ikke vil få betydning for dansk lovgivning.

- *At direktivet indfører særlige bestemmelser om omstilling af grene af virksomheden til datterselskab.*

Forslaget medfører, at et fast driftssted kan omdannes til et datterselskab i samme land efter direktivets regler. Den medlemsstat, hvor (moder)selskabet, der ejer det faste driftssted, er beliggende, kan i forbindelse hermed alene beskatte (moder)selskabet af det faste driftssteds underskud, der tidligere har været fratrukket i (moder)selskabets overskud og som ikke er udlignet af senere overskud fra det faste driftssted. Forslaget svarer til behandlingen af faste driftssteder beliggende i udlandet ved fusion, spaltning eller tilførsel af aktiver.

Indkomsten fra et fast driftssted bliver normalt beskattet i det land, hvori det er beliggende. Herudover bliver indkomsten også medregnet i det land, hvori (moder)selskabet, der ejer det faste driftssted, er beliggende. Til gengæld gives fradrag (credit) for den skat, der er betalt i udlandet.

Et selskab bliver i modsætning hertil alene beskattet i det land, hvor det er hjemmehørende. Ifølge forslaget vil den medlemsstat, hvor (moder)selskabet er beliggende, således ikke længere kunne beskatte og give fradrag for skat betalt i udlandet, når det faste driftssted bliver omdannet til et selskab.

Ved forslaget kan Danmark således miste den fremtidige ret til at beskatte indkomsten af et fast driftssted, der er beliggende i udlandet. Dog giver direktivet adgang til, at Danmark kan ophørsbeskatte det faste driftssted, hvis Danmark tillader fradrag for skat, som kunne være pålagt i udlandet, hvis udlandet ikke havde været forpligtet til at undlade beskatning i henhold til direktivet. Hvis det indskydende selskab er dansk, stilles Danmark således på samme måde, som hvis det faste driftssted var solgt. Derved er den danske beskatningsret beskyttet.

- *At direktivet omfatter flytning af det europæiske selskabs (SE's) og det europæiske andelsselskabs (SCE's) vedtægtsmæssige hjemsted*

En af de vigtigste forudsætninger for forordningerne om statut for det europæiske selskab (SE) og statut for det europæiske andelsselskab (SCE) er, at et selskab kan flytte vedtægtsmæssigt hjemsted uden, at selskabet anses for ophørt i skattemæssig henseende. Som en følge heraf foreslås det, at direktivet også kan finde anvendelse på situationer, hvor et SE-selskab eller et SCE-selskab flytter sit vedtægtsmæssige hjemsted.

Forslaget betyder, at et SE-selskab og et SCE-selskab kan flytte hjemsted, uden at flytningen medfører ophørsbeskatning i det land, hvor selskabet tidligere havde hjemsted. Det er dog en forudsætning for udskydelse af beskatningen, at selskabets aktiver og passiver tilknyttes et fast driftssted i den stat, hvor selskabet tidligere var hjemmehørende, således at denne stat bevarer beskatningsretten hertil.

Forslaget medfører, at der skal indføres regler på dette område. Hidtil har det ikke været muligt selskabsretligt at flytte selskabers hjemsted, uden at selskabet blev anset for opløst. Der er derfor hidtil blevet foretaget ophørsbeskatning af selskaber, der flytter hjemsted.

Subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet, da forslaget vil styrke det indre markedes funktionsmåde.

Høring

Direktivforslaget har været i ekstern høring.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd mener, at et selskab fortsat bør eje 25 pct. af aktiekapitalen, før selskabet anses som moderselskab i forbindelse med fusionsdirektivet. Herudover mener Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at det er væsentligt at få belyst de praktiske konsekvenser af ændringerne i fusionsdirektivet, herunder om der ad denne vej kan opstå nye "skattehuller".

Danmarks Rederiforening peger på en række punkter udover de foreslåede, hvor det også ville være ønskeligt, at direktivet blev ændret. Det ønskes, at formålet med direktivet gøres bredere, og at det i selve direktivteksten præciseres, at direktivet er et minimumsdirektiv. Det ønskes endvidere, at direktivet ikke giver begrænsninger for størrelsen af en kontant udligningssum, og at direktivets pro rata-regel for spaltninger fjernes - svarende til, hvad der gælder i Danmark i dag.

Foreningen Registrerede Revisorer går ud fra, at der foretages en gennemgribende analyse af skatteunddragelsesmulighederne ved flytning af SE/SCE-selskabers hjemsted fra et land til et andet. Foreningen foreslår derudover, at Skatteministeriet kigger på mulighederne for at foretage en objektivering af tilførsel af aktiver, spaltninger og aktieombytninger ved rene danske transaktioner, hvor både det indskydende og det modtagende selskab er hjemmehørende i Danmark.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har den 10. marts 2004 tilsluttet sig forslaget og dets målsætning med forbehold for visse ændringsforslag.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Gennemførelse af forslaget kræver ændringer af en række skattelove - bl.a. fusionsskattebogen, aktieavancebeskatningsloven og selskabsskattebogen. Forslagets bestemmelser om den skattemæssige behandling af flytning af hjemsted for SE- og SCE-selskaber skal gennemføres i dansk lovgivning senest den 1. januar 2006. Forslagets øvrige bestemmelser skal være gennemført i dansk lovgivning senest den 1. januar 2007.

Mange af forslagens bestemmelser er allerede gennemført i dansk ret.

Det skønnes ikke, at forslaget vil have væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Muligheden for flytning af SE- og SCE-selskabers hjemsted uden ophørsbeskatning indebærer en udskydelse af beskatningen i forhold til gældende regler.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Mange af ændringerne i forslaget er i overensstemmelse med gældende dansk ret og vil forbedre danske virksomheders muligheder for at gennemføre grænseoverskridende omstruktureringer uden beskatning.

Det væsentligste effekt af forslaget for erhvervslivet er, at det bliver muligt at flytte det vedtægtsmæssige hjemsted for SE- og SCE-selskaber uden beskatning. Hermed støttes udbredelsen af disse selskabsformer i EU. Den øgede fleksibilitet øger det indre markeds funktionsmåde.

Udvidelsen af listen over selskaber, der kan anvende direktivet, udvider mulighederne for at foretage skattefrie grænseoverskridende omstruktureringer og forbedrer dermed de skattemæssige rammevilkår for erhvervslivet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat vedrørende direktivforslaget blev sendt til Folketingets Europaudvalg den 12. maj 2004.

**Dagsordenspunkt 10: Bedre regulering –
Opfølgning på fælles initiativ om reform af
regulering**

Baggrund og indhold

Det Europæiske Råd (DER) i Lissabon i marts 2000 pålagde Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering. Strategien skal ses i sammenhæng med Lissabonstrategien, hvis formål er at øge vækst og beskæftigelse i EU.

Kommissionen offentliggjorde i juni 2002 en samlet pakke om bedre regulering, som blev fremlagt på DER Sevilla i juni 2002.

I januar 2004 fremlagde det nuværende samt det foregående og de to kommende EU-formandskabslande et "fælles initiativpapir om reform af reguleringen". Papiret vedrører bl.a. regelforenkling, konsekvensvurdering og måling af de administrative byrder. Indholdet beskrives nærmere nedenfor.

På DER den 25.-26. marts 2004 blev følgende konkluderet vedr. udvikling af en metode til måling af de administrative byrder:

En bedre lovgivning både på europæisk og på nationalt plan vil fremme konkurrenceevnen og produktiviteten. Det Europæiske Råd hilser med tilfredshed det initiativ, de fire formandskaber for nylig har taget med henblik på bedre lovgivning, og opfordrer Rådet til at arbejde videre med et program med tiltag, der kan fremme initiativet i det kommende år. Det udtrykker tilfredshed med Kommissionens tilsagn om, i samarbejde med Rådet og Europa-parlamentet inden for rammerne af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning, yderligere at udbygge den integrerede konsekvensanalyseproces med særlig vægt på forbedring af konkurrenceevnedimensionen, og om sammen med Rådet at udvikle en metode til måling af de administrative byrder, der bruler på virksomhederne. Det Europæiske Råd [...] agter at vende tilbage til spørgsmålet om bedre lovgivning på Det Europæiske Råds møde i november 2004.

I maj 2004 indkaldte det daværende og det nuværende formandskab (Irland og Nederlandene) i Konkurrenceevnerådets forslag til regelforenkling af eksisterende EU-regulering fra de øvrige medlemsstater. Danmark svarede i august 2004 positivt på indkaldelsen og afgav i den forbindelse en liste med 13 initiativer til EU-forenkling, herunder bl.a. på statistikområdet.

I Konkurrenceevnerådets konklusioner fra møde den 25.-26. november bliver der udpeget 15 konkrete områder, som Rådet opfordrer Kommissionen til at inkludere i sit regelforenklingsprogram. Områderne er udvalgt på baggrund af 330 forslag, som formandskabet modtog fra de øvrige medlemsstater i august-september 2004.

På mødet i ECOFIN den 21. oktober 2004 blev der vedtaget konklusioner vedrørende en metode til måling af de administrative byrder på EU-niveau. Der blev udtrykt støtte til en metode, der minder om, men som ikke nødvendigvis er identisk med, Standard Cost Modellen (den danske AMVAB-metode). På mødet opfordrede man Kommissionen til at iværksætte en række pilotmålinger med henblik på at afprøve og tilpasse metoden, så den endelige metode kan vedtages snarest muligt i 2005. Endelig opfordrede man Kommissionen og medlemsstaterne til at overveje kvantitative reduktionsmål for de administrative byrder for virksomhederne på udvalgte reguleringsområder.

På DER den 4.-5. november 2004 blev bedre regulering atter drøftet, og det fremgår af konklusionerne, at DER noterede sig, at der var sket gode fremskridt med hensyn til udvikling af en fælles metode til måling af de administrative byrder og adaptationen af arbejdsmetoder i forbindelse med regelforenklingsprogrammet i henhold til den interinstitutionelle aftale om bedre regulering. DER hilste rådskonklusionerne fra ECOFIN den 21. oktober velkommen og noterede sig især støtten til udviklingen af en fælles metode til at måle de administrative byrder, Kommissionen intention om at præsentere en meddelelse herom samt iværksættelsen af samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne om pilotprojekter med henblik på en nærmere fastlæggelse af metoden snarest muligt i 2005. DER opfordrede Kommissionen til at implementere metoden i retningslinierne for konsekvensvurderinger og arbejdsmetoderne for regelforenkling, når pilotprojekterne var gennemført.

Endvidere hilste DER Kommissionens og Rådets arbejde med prioritering af regelforenklingsområder under hensyntagen til *acquis*'et velkommen. Kommissionen inviteredes til at inkludere prioriteterne i sit rullende regelforenklingsprogram.

Bedre regulering er på dagsordenen for ECOFIN's møde den 7. december 2004. Det forventes, at formandskabet vil gøre status over de opnåede resultater, og at der eventuelt vil være en drøftelse af det videre arbejde med bedre regulering under de kommende formandskaber. Det fælles initiativpapir om reform af reguleringen vil kunne danne baggrund for denne diskussion (jf. nedenfor).

Det fælles initiativpapir om reform af reguleringen

'Det fælles initiativpapir om reform af reguleringen' er et fælles oplæg fra det nuværende, det tidligere og de to kommende EU-formandskaber (Irland, Nederlandene, Luxembourg og Storbritannien), med henblik på at iværksætte en prioriteret og langsigtet indsats om bedre regulering i EU. Papiret indeholder initiativer, som bl.a. retter sig mod overvågning af fremskridt, regelforenkling og konsekvensvurderinger. Initiativpapiret bygger i stor udstrækning videre på anbefalinger og aktioner, som indgik i Kommissionens Handlingsplan for Bedre Regulering og Mandelkerngruppens rapport (2001).

Tidligere Kommissionsformand Romano Prodi har den 8 marts 2004 afgivet detaljerede kommentarer til de fire ministre omkring det fælles initiativpapir (D2004 94-2114). Generelt udtrykker Kommissionen en overordnet opbakning til det fælles initiativpapir.

I det følgende omtales de væsentligste forslag i det fælles initiativpapir.

De fire formandskaber lægger op til, at både Konkurrenceevnerådet og ECOFIN gennemgår fremskridt i forbedringerne af reguleringen som et led i forberedelserne til forårstopmøderne. De opfordrer Kommissionen til at foreslå indikatorer, som kan måle fremskridtene i reguleringens kvalitet og forbedring på både Europæisk og medlemsstatsniveau i henhold til den åbne koordinations metode. Der lægges op til, at indikatorerne drøftes med Konkurrenceevnerådet og ECOFIN.

Formandskabslandene opfordrer den nye Kommission til at udnævne en vicepræsident med eksplicit ansvar for økonomisk reform, som et led i at styrke fremskridt inden for området.

Initiativpapiret opfordrer institutionerne - Rådet, Europa-parlamentet og Kommissionen - til, at den interinstitutionelle aftale om bedre regulering (IIA) gennemføres effektivt, herunder at Rådet og Europa-parlamentet justerer deres arbejdsmetoder ved fx at etablere ad hoc strukturer i forbindelse med forenkling af lovgivningen.

De fire formandskaber understreger, at styrkelse af kapaciteten til at gennemføre og evaluere vurderingerne, kan forbedre kvaliteten af konsekvensvurderinger. Endelig fremføres det, at en stærk central koordinerende funktion giver de bedste muligheder for, at konsekvensvurderingerne får den ønskede virkning i beslutningsprocessen.

I forbindelse med Kommissionens årlige udvælgelse af forslag, som skal gennemgå en udvidet konsekvensvurdering, foreslår de fire formandskaber, at udvælgelsen aftales med Rådet. Det foreslås, at der foretages en formel kvalitetskontrol af de udvidede konsekvensvurderinger, inden Kommissionen offentliggør forslaget.

Konsekvensvurderinger bør endvidere danne grundlag for en 'konkurrenceevnetest' af alle forslag gennem Konkurrenceevnerådet. Det nærmere indhold i en sådan test er ikke specificeret.

De fire formandskaber foreslår endvidere, at institutionerne - Rådet, Kommissionen og Europa-parlamentet - gør mere brug af outcome-orienterede reguleringsformer, såsom den ny metode og princippet om gensidig anerkendelse.

Det anbefales endvidere, at Kommissionen udvider brugen af revisionsklausuler til en væsentlig del af al ny EU-lovgivning. Formandskabslandene foreslår endvidere, i forlængelse af konklusionerne fra forårstopmødet 2003, at der så vidt muligt anvendes alternativer til regulering.

De fire formandskaber opfordrer til, at Rådet og Kommissionen udarbejder en tidsplan for en målrettet regelforenklingsproces i 2004-2005, som også vedrører de miljømæssige og sociale områder. Der lægges op til, at fokus rettes mod de områder, som har størst betydning i forhold til virksomhedernes byrder og konkurrenceevnen. Det er formandskabernes overbevisning, at det nuværende regelforenklingsprogram vil have en positiv betydning, men at fordelene bør maksimeres, herunder ved at fokusere på de administrative omkostninger og effekten af regulering på konkurrenceevnen.

Med henblik på at forbedre reguleringens kvalitet i medlemsstaterne, foreslår de fire formandskaber endelig, at medlemsstaterne iværksætter nationale initiativer til at forbedre reguleringen baseret på udveksling af bedste praksis, herunder konsekvensvurderingssystemer ved ny lovgivning og regelforenklingsprogrammer.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Det fælles initiativpapir forventes ikke at få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er hensigten at forbedre de lovgivningsmæssige rammevilkår i EU med henblik på at fremme vækst og beskæftigelse i Europa. En reduktion af de administrative byrder, som pålægges virksomhederne via EU-regulering vil medføre positive afledte og strukturelle samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Regeringen finder, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er ingen påvirkning af gældende dansk ret.

Høring

Det fælles initiativpapir har været sendt i høring i følgegruppen for bedre regulering den 2. april 2004.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. bedre lovgivning har tidligere været forelagt forud for rådsrådet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 12. marts 2001 til orientering, forud for rådsrådet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 26. november 2001 til orientering, forud for rådsrådet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 21. maj 2002 til orientering, forud for rådsrådemøde (Generelle anliggender) den 17. juni 2002 til orientering, forud for rådsrådet (Konkurrenceevne) den 30. september 2002 til orientering, forud for rådsrådet (Konkurrenceevne) den 14.-15. november 2002 til orientering, forud for rådsrådet (Konkurrenceevne) den 3. marts 2003 til orientering, forud for rådsrådet (Konkurrenceevne) den 17. - 18. maj 2004 til orientering og forud for rådsrådet (Konkurrenceevne) d. 24. september 2004 til orientering, forud for rådsrådet (ECOFIN) d. 21. oktober 2004 til orientering og forud for rådsrådet (Konkurrenceevne) d. 25 - 26. november 2004 til orientering. Folketingets Europaudvalg modtog tre grundnotater om Kommissionens meddelelser (bedre regulerings-pakken) den 8. august 2002.

Dagsordenspunkt 11: Forlængelse af mandat for EU Joint Transfer Pricing Forum

Baggrund og indhold

På ECOFIN den 7. december 2004 ventes EU-landene at støtte Kommissionens beslutning om at forlænge mandatet for EU Joint Transfer Pricing Forum med to år fra den 1. januar 2005.

Kommissionen foreslog i meddelelsen "Mod et indre marked uden skattemæssige hindringer – strategi for et konsolideret selskabsskattegrundlag for virksomheders aktiviteter overalt i EU" fra oktober 2001 at etablere et EU Joint Transfer Pricing Forum med deltagelse af medlemslandene og repræsentanter for virksomhederne.

På et rådsmøde den 11. marts 2002 gav medlemslandene deres støtte til etableringen af forumet. EU Joint Transfer Pricing Forum har til formål at undersøge mulige – ikke lovgivningsbaserede – løsninger på praktiske problemer i relation til anvendelsen af regler om transfer pricing og anvendelsen af voldgiftskonventionen. EU Joint Transfer Pricing Forum blev etableret i september 2002 med et toårigt mandat. Mandatet er tidligere blevet forlænget til udgangen af 2004.

Subsidiaritetsprincippet

Regeringen vurderer, at sagen er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser
Forlængelsen vil ikke medføre statsfinansielle konsekvenser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.